

Threads Crossing the Warp

MODUL 7

TEXTILE

Muzeul ASTRA – Elena Găvan

Erasmus+

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Partners

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
HAROKOPIO UNIVERSITY

Ce sunt textilele? Terminologie

MATERIAL TEXTIL

este un material flexibil realizat prin crearea unei rețele interconectate de fire (din surse naturale sau sintetice), care sunt produse prin toarcerea/ filarea fibrelor brute (prin procedee manuale sau mecanice) în lungimi mari și răsucite.

Ce sunt textilele? Terminologie

- În literatura de specialitate și în meseriile legate de realizarea a pieselor textile (precum croire, asamblare) sunt folosiți termeni sinonimi pentru a defini același lucru: **ȚESĂTURĂ; PÂNZĂ; MATERIAL;**
- În utilizarea specializată apar diferențe subtile între termeni, de exemplu un material textil poate fi orice material realizat din fire care se întrepătrund, inclusiv mocheta și geotextilele*, dar nu poate fi utilizat neapărat la producerea diverselor bunuri textile, cum ar fi îmbrăcămintea sau tapiseria.

Sac de nisip geotextil

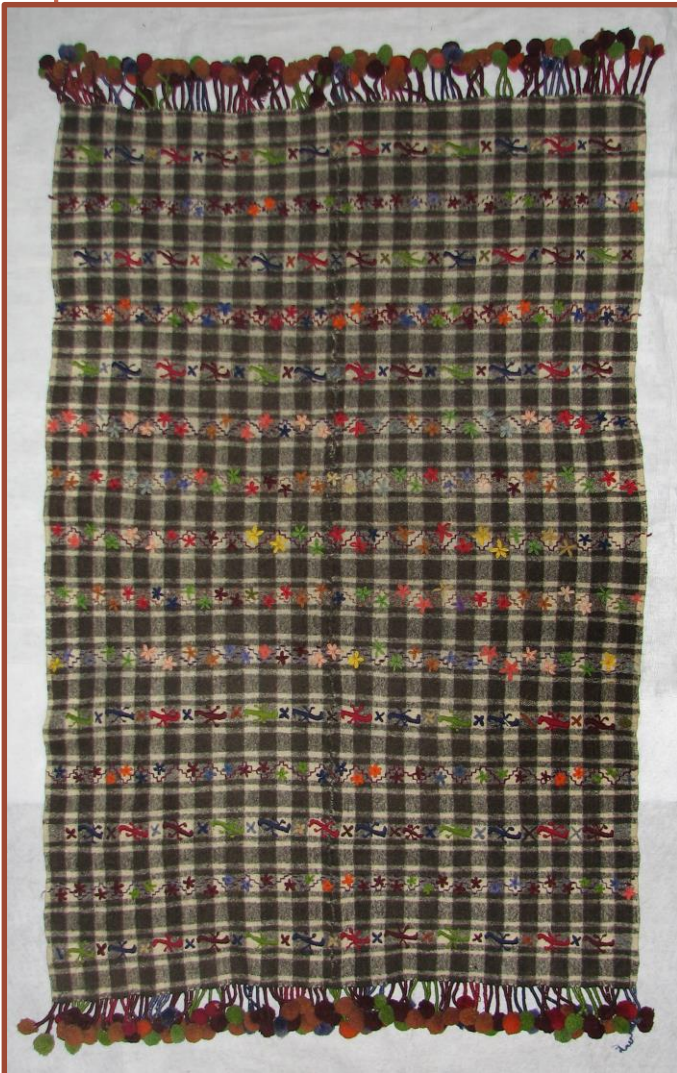
*Geotextilele sunt țesături permeabile care, atunci când sunt utilizate în asociere cu solul, au capacitatea de a separa, filtra, întări, proteja sau scurge. Fabricate în mod obișnuit din polipropilenă sau poliester ele se prezintă în trei forme de bază: țesute, perforate cu acul sau lipite termic.

Surse: <https://en.wikipedia.org/wiki/Geotextile> (accesat 17 iunie 2021)

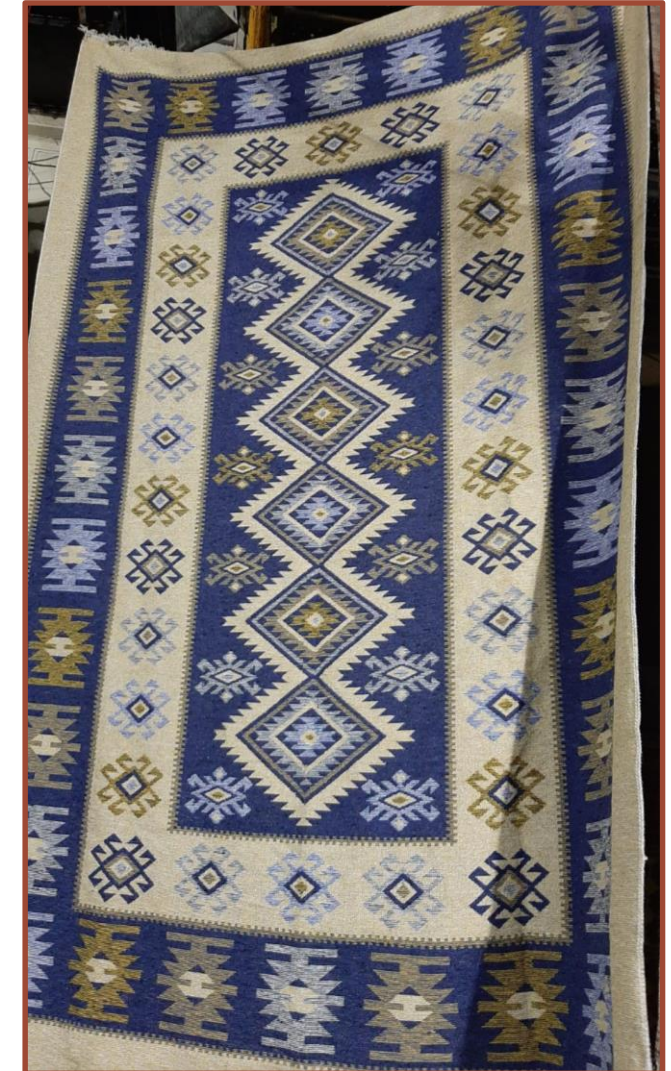
Ce sunt textilele? Terminologie

Ceea ce desemnăm astăzi prin termenul de **TEXTILE** aparține vastei categorii a „**solidelor suple**” cum le numește Leroi-Gourhan și anume materiale alese și utilizate pentru flexibilitatea lor, dispuse fie în lungime, prin răsucire sau împletire, pentru a lega sau a fixa (corzi, împletituri), fie sub forma unor suprafețe plane sau de altă natură, pentru a înveli, a acoperi sau a îmbrăca (piese de interior, îmbrăcăminte, podoabe).

Ștergar ceremonial, pentru împodobi calul la nuntă. Colecția Muzeului ASTRA

Covor specific grecesc. Foto Elena Găvan, Atena, 2020.

Ce sunt textilele? Terminologie

CONCLUZIE

termenul de TEXTILE se poate referi la:

Fibre folosite la țesut.

Țesături/ stofe din care sunt
realizate hainele/
piesele de interior.

Textile ca produse finite

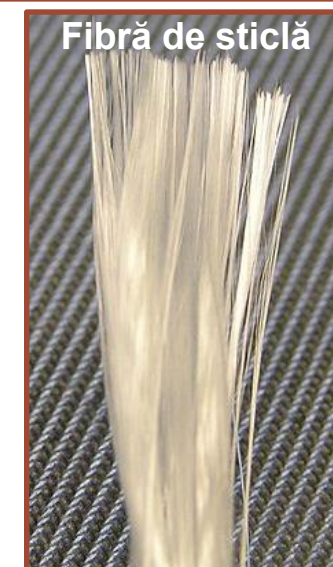
Ce sunt textilele? Surse

TEXTILELE

pot fi realizate din diferite fibre provenite din surse:

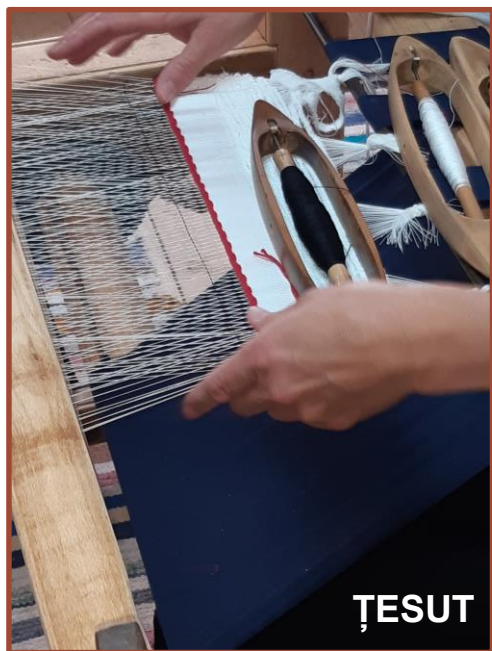
- **naturale** de proveniență: **animală** (lână, mătase, păr); **vegetală** (in, cânepă, iută, bumbac, bambus); **minerală** (asbest, fibră de sticlă);
- **sintetice**: acetat, acrilic, nailon, mătase sintetică, spandex (apărute după secolul XX);

Ce sunt textilele? Tehnici

TEXTILELE așa cum definite astăzi pot fi realizate prin tehnici diferite:

- țesut, împletit, înnodat, croșetat, împâslit, înnodat, presat, brodat.

... Și totuși:

- **Împletirea** presupune utilizarea unor fire destul de dure pentru a putea fi asamblate cu mâna;
- **Tricotajele** se obțin cu prin împletirea unor fire suple cu ajutorul unor dispozitive electrice sau a unor instrumente de calibrare, care pot fi manevrate manual sau mecanic;
- **Țesăturile** presupun împletirea a două tipuri de fire suple denumite urzeală și băteală, cu ajutorul unui instrument complex – războiul de țesut, care poate fi manevrat manual sau mecanic*.

Confecționarea unui obiect de port pe un instrument de tricatat manevrat manual. Colecția digitală a Muzeului ASTRA.

Confecționarea unui obiect textil în război orizontal. Colecția digitală a Muzeului ASTRA.

Ce sunt textilele? Caracteristici

Produsele textile joacă încă din preistorie un rol vital în satisfacerea nevoilor de bază ale omului. Adesea interpretate doar ca îmbrăcăminte utilizarea lor depășește scopul acoperirii corpului, ele având un prim rol utilitar (de susținere, prindere, acoperire, învelire), mai apoi decorativ (împodobire, înfrumusețare atât a corpului uman cât și a locuințelor) și nu în ultimul rând ceremonial (cadou, design interior sau modă).

Foto colecție fototecă Muzeul ASTRA.

Ce sunt textilele? Caracteristici

- țesăturile joacă un rol primordial în viața noastră, ele exprimă cine suntem, gusturile, afilierile sociale și idealurile noastre;
- țesăturile trebuie să dețină diferite proprietăți care variază în funcție de scopul final pentru care se produc, de exemplu piesele destinate îmbrăcămînții sunt mai flexibile, elastice, prietenoase cu pielea (să nu irite) dar în același timp și termoizolatoare.

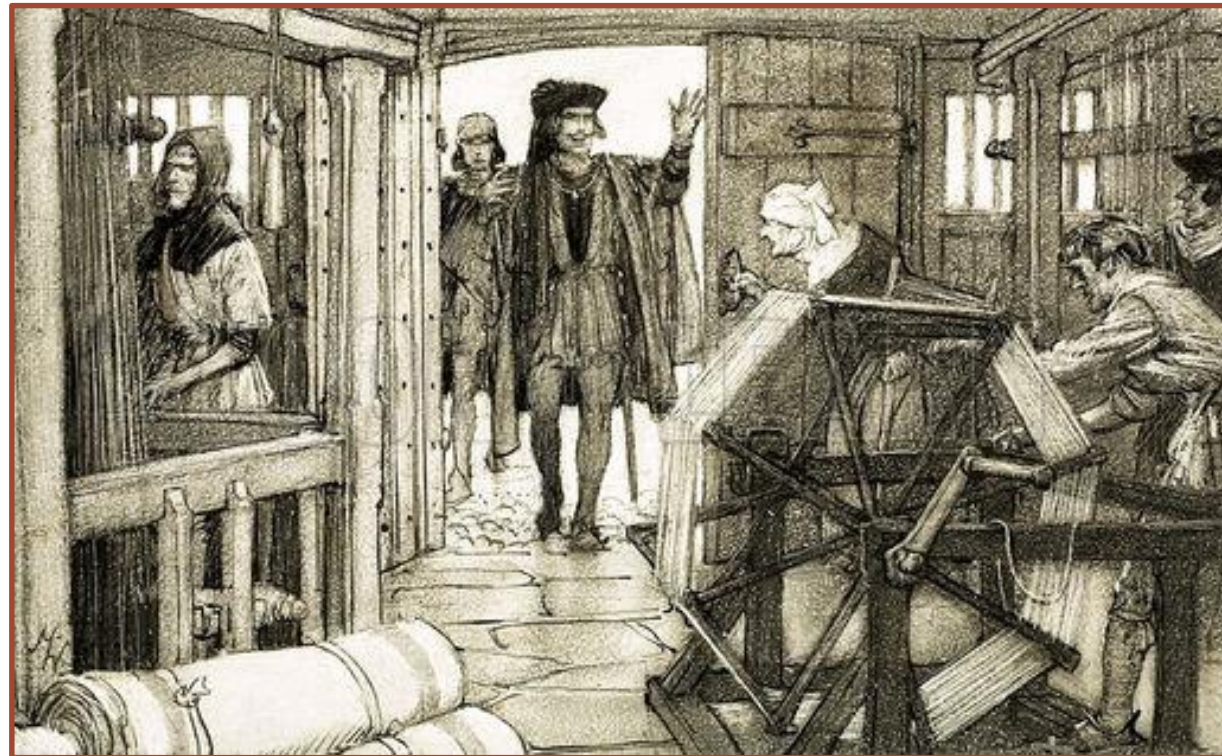
Juan Pantoja de la Cruz, *The Somerset House Conference*, 1604

Surse: [https://en.wikipedia.org/wiki/Somerset_House_Conference_\(painting\)#/media/File:The_Somerset_House_Conference_19_August_1604.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/Somerset_House_Conference_(painting)#/media/File:The_Somerset_House_Conference_19_August_1604.jpg)

(accesat 28 iunie 2021)

Ce sunt textilele? Caracteristici

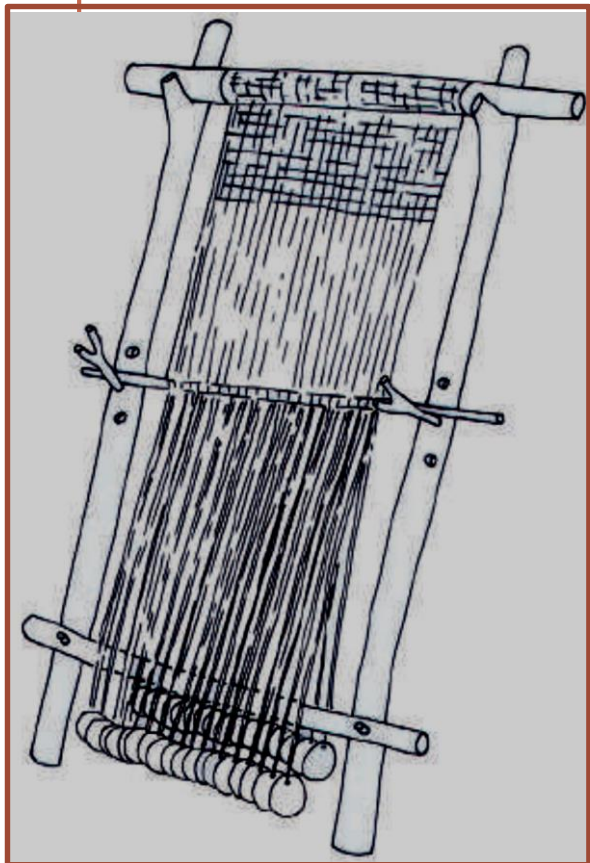
- meșteșugurile textile sunt unele dintre cele mai vechi tehnologii umane care au jucat un rol crucial în societățile din întreaga lume, de-a lungul întregii noastre istorii coborând în negura timpurilor până în timpurile preistorice;
- producția de textile a fost întotdeauna o parte fundamentală a economiei și a comerțului (încă din preistorie) și a avut un rol esențial în realizarea industrializării Europei în secolul al XVIII-lea;

Atelier de țesut Flandra, Belgia, secolul XI.

Surse: <https://www.discoveringbelgium.com/medieval-flemish-cloth-industry/> (accesat 28 iunie 2021)

Ce sunt textilele? Caracteristici

Război de țesut cu greutate, preistoric (După Cutler 2016, 96)

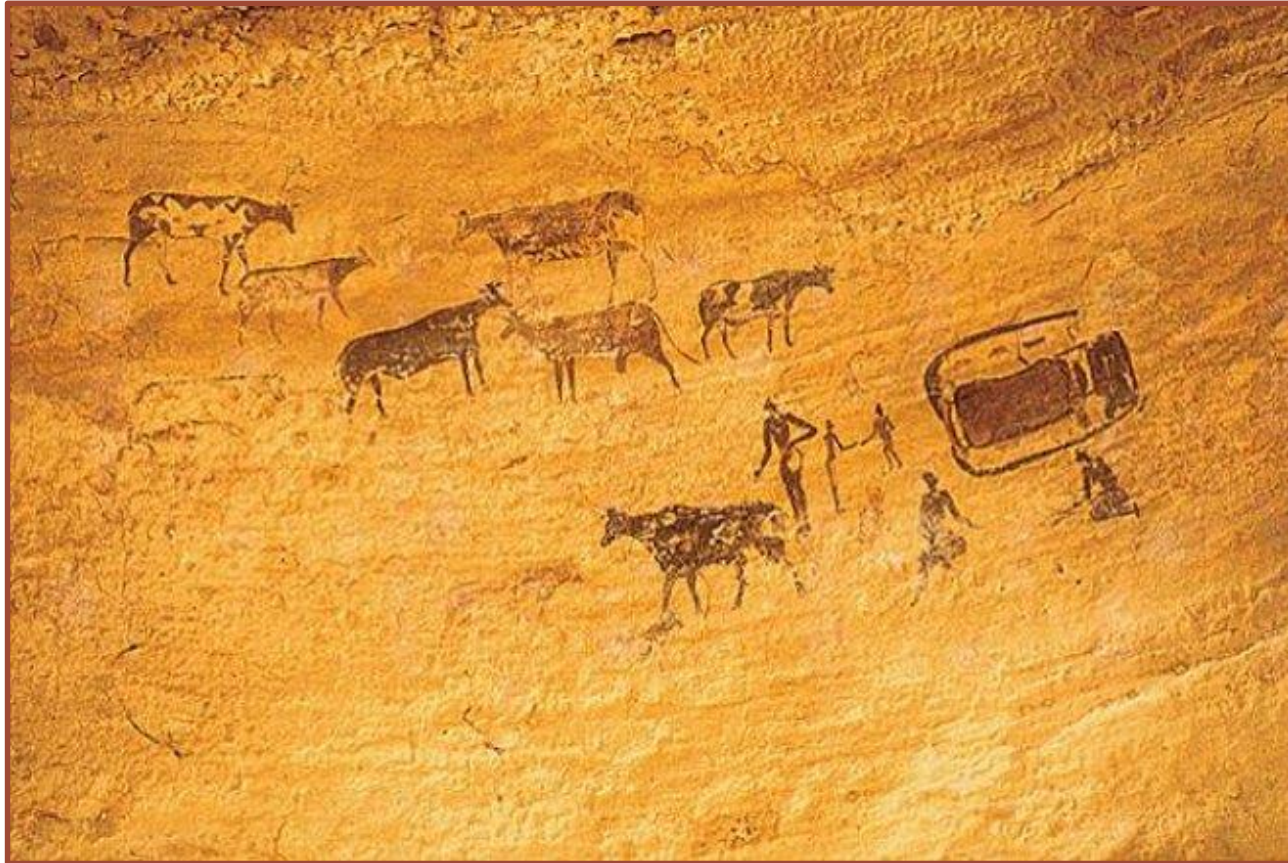
- textile joacă, de asemenea, un rol major în procesul de globalizare de astăzi, deoarece acestea constituie unul dintre cele mai standardizate și tranzacționate bunuri la nivel global;
- în producția la scară redusă din epoca pietrei și până astăzi se folosește războiul de țesut vertical sau orizontal pentru realizarea țesăturii sau a pânzei;
- în producția la scară largă a țesăturilor precum industria textilă se folosesc începând cu secolul XVIII mașini mecanizate, care sunt urmașele modernizate ale războiului de țesut orizontal tradițional.

Război mecanizat austriac de tip Jacquard

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- la început omul era culegător și vânător, se adăpostea în peșteri (epoca paleolitică);
- omul devine agricultor și crescător de animale, realizează prima revoluție tehnică, apar primele comunități care se vor dezvolta în mari civilizații, se definește arta torsului, țesutului și vopsitului (epoca neolitică);

Pictură rupestră, Peștera Coliboaia, România.

Datare: Paleoliticul superior (35.000 B.C.)

Sursa: <https://www.timpul.md/articol/picturi-rupestre-de-35-000-de-ani-in-romania-12149.html> (accesat 22 iunie 2021)

- mai târziu omul descoperă metalul și apoi metalurgia, se dezvoltă transportul și comerțul (epoca bronzului);
- apar metale noi, precum fierul, societatea devine patriarhală și începe istoria scrisă (epoca fierului).

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

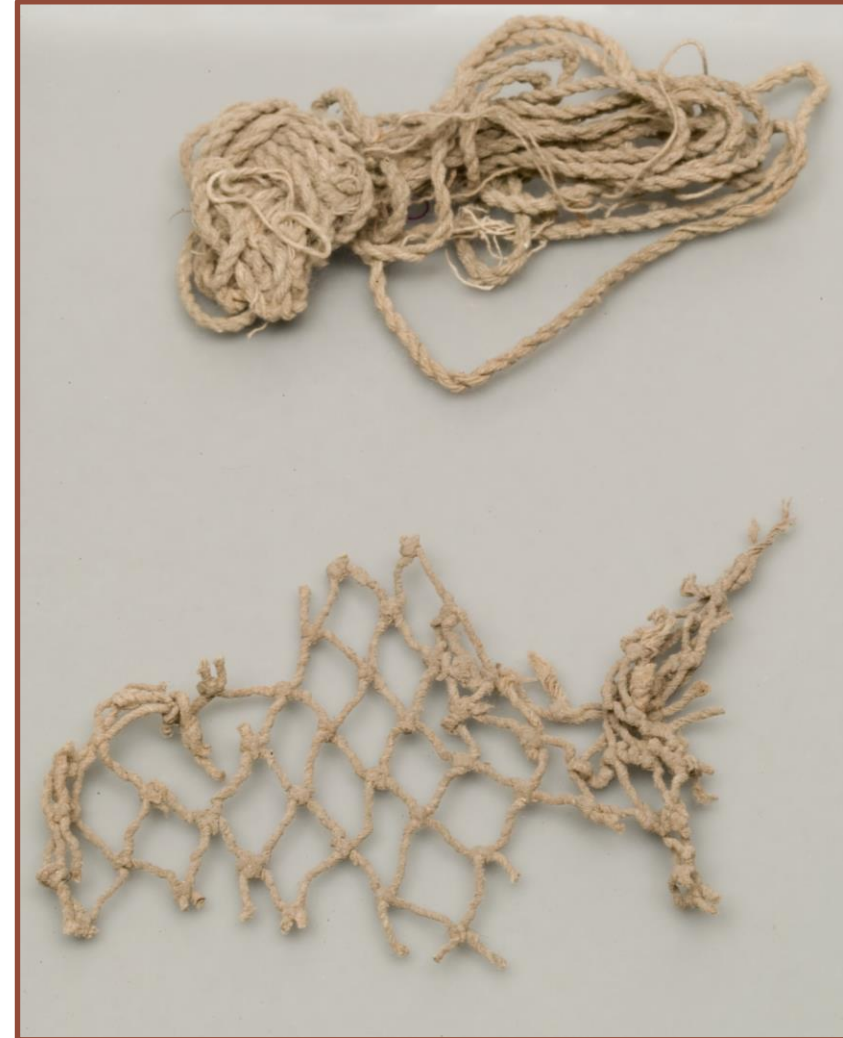
Cel mai probabil din momentul în care omul devine o ființă statornică textilele devin din ce mai importante în viața lui, astfel acestea se vor dezvolta continuu în game tot mai variate de modele: pânze pentru îmbrăcăminte, de la cea utilitară, de zi cu zi, până la costumele elitei societăților antice; piese pentru mobilier, cum ar fi lenjerie de pat, tapiserie, covoare și învelitoare, fețe de masă, precum și țesături pentru o varietate de alte scopuri, cum ar fi genți și saci, corturi.

Cort de pat (*sperveri*),
Rodos, Grecia.
(După Harris 2004, 244)

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- meșteșugurile casnice legate de pregătirea și confecționarea textilelor (tors, țesut, cusut) sunt atestate, în urma descoperirilor arheologice de pe teritoriul european și extraeuropean, încă din paleolitic (unelte de os definite drept străpungătoare pentru cusut sau răzuitoare pentru piele) și continuă să se dezvolte, din împletit, răsucit și cusut în tors și țesut continuând procesul în epoca metalelor prin modernizările continue aduse uneltelor.

Surse: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/55522>

(accesat 23 iunie 2021)

Sfoară din in. Regiunea Memphite, Egipt,
ca. 1295–1070 B.C. Colecția Met Museum.

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- **surse naturale**, la început găsite în natură, ușor de procurat prin cules și vânat: frunze, scoarțe de copac, rafie, plante sălbatice, piele de animale, păr, blană și mai apoi cultivate sau domesticite și prelucrate în funcție de obiectul textil urmărit (în, cânepă, lână de oaie, păr de capră); toate caracterizate prin **perisabilitate**

➡ motiv pentru care dovezile fizice din trecutul istoric care să ne răspundă la întrebările CUM/ CÂND/ UNDE au apărut? ... FORME/ TIPURI? ... SEMNIFICAȚII? au supraviețuit într-o mică măsură și în zone restrânse caracterizate fie prin uscăciune puternică (deșert) sau umiditate maximă (mlaștini) fie prin înghețare în zone înalte;

Ghem de urzeală din in. Regiunea Memphite, Egipt, ca. 1295–1070 B.C. Colecția Met Museum.

Surse: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/551920> (accesat 23 iunie 2021)

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

Fragment textil din scoarță de copac. Așezarea neolitică de la Egozwil, Elveția. Datare: cca. 4260 BC. După Médard, 2012, 367.

Material textil din lână descoperită al Castione dei Marchesi, Italia. Epoca bronzului mijlociu-târziu . După Gleba 2014, 147.

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

Învelitori pentru picioare
din lână de capră.
Perioada timpurie a
epocii fierului. Ghețarul
Riesenferner/Vedretta di
Ries (Bolzano/Bozen –
Italy). Muzeul de
arheologie Tirolul de
sud, Italia

Reconstrucția unei
mantii Thorsberg din
epoca fierului.
După Harris 1993,
67.

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

Surse: http://www.textiledates.unibonn.de/textile_list_star_t.php?textile_id=309 (accesat 23 iunie 2021)

Material pentru mobilier
din in și lână.

Datare: 30 BC–641 AD.

Muzeul Katoen Natie,

Anvers, Belgia

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- Începând cu epoca târzie a fierului și antichitatea clasică sursele arheologice; statuare și documentare sunt tot mai numeroase;
- textilele de interior și în special cele destinate îmbrăcăminții, sunt din ce în ce mai elaborate și mai decorate;

Ceramică de teracotă. Datare: aprox. 550–530 BC., Attica, Grecia.

Surse: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/253348>

(accesat 24 iunie 2021)

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- meșteșugul textil a devenit tot mai important pe măsură ce apăreau noi invenții care perfecționau torsul și țesutul; noi fibre (mătasea, bumbacul), materiale și produse finite apar ca urmare a dezvoltării continue a comerțului susținut de noi și noi rute comerciale; apariția cereri de piață care a dus la creșterea producției și astfel la părăsirea spațiului casei și înființarea de ateliere/ manufacturi (evul mediu);

Fragment țesătură
de mătase de
origine chineză.
Birka, Suedia;.
Sfârșit secol X.
După Andersson
Strand p.79.

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

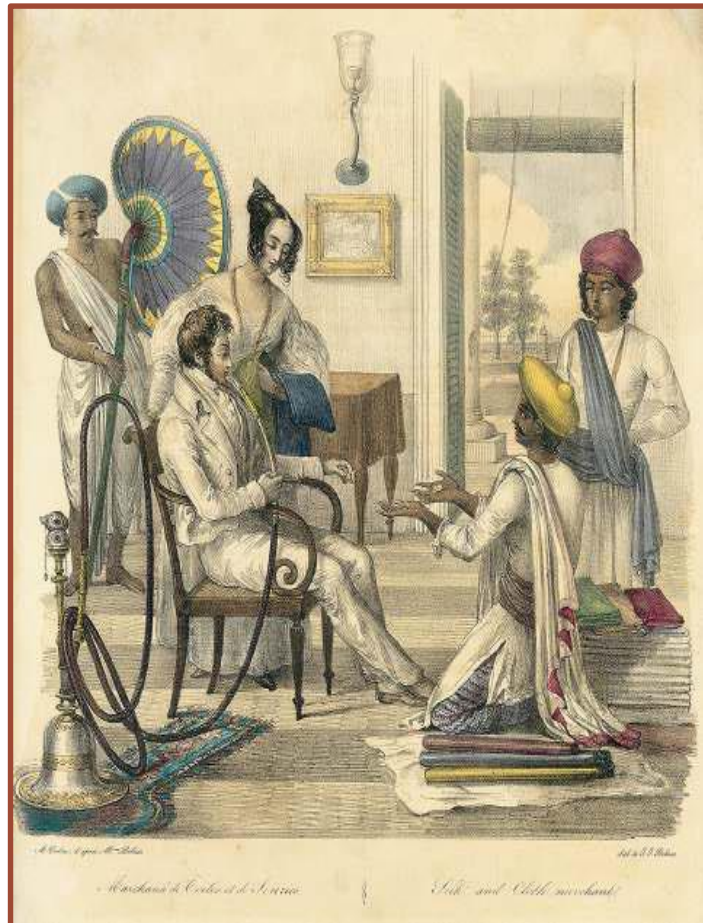
- cu un secol înaintea erei creștine Europa se afla în contact datorită rutelor de pe uscat, cu Orientul Îndepărtat, China, Japonia, Asia Centrală și India, Orientul Apropiat dar când în 1498 portughezii au reușit să găsească ruta maritimă directă între Europa și India, a marcat debutul unei noi ere în istoria comerțului - mirodeniile și textilele exotice (tehnica imprimatului indian, țesăturile pictate sau bumbacuri brodate) sunt principalele produse comerciale aduse din India pentru a satisface gusturile tot mai exuberante ale aristocrațiilor europene

Giovanni Bellini,
Portrait of Doge Leonardo Loredan,
1501-1502.
Îmbrăcămintea este
din mătase cu
model de imitație
din Orientul
mijlociu. (După
RIELLO 2015, 96)

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- pe parcursul secolului al XVII-lea se înregistrează o mare creștere a cererii de textile indiene de mobilier din bumbac sau piese de interior în Europa și în toate straturile societății, de exemplu: palampore, cuverturi de pat sau draperii de perete;

Litografie colorată
manual, 1832.
(După Martens 2015,
162)

Covor de pat sau
de perete -
suspendat
(palampore) din
bumbac, țesut pe
Coasta
Coromandel pentru
piața europeană,
mijlocul secolului al
XVIII-lea. (După
Martens 2015, 161)

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- secolele XVIII – XIX înregistrează o dezvoltare considerabilă în domeniul industriei textile și al comerțului:
 - ✓ se deschid noi piețe cu noile colonii spaniole;
 - ✓ creșterea comerțului cu bumbac indian – efect secundar comerțul cu sclavi;
 - ✓ se întemeiază și se extind mori de mătase în Europa, de exemplu la Veneția se țesea catifea din mătase;
 - ✓ noi invenții tehnice care vor sta la baza industrializării: naveta zburătoare (John Kay, 1733); spinning loom (Arkwright, 1767); roata de tors (spinning Jenny) (James Hargreaves, 1765); chain loom (Josiah Cranes`s, 1768 și Samuel Crompton, 1775); mașina de tricotat (1768); mașina cu aburi (James Watt, 1774); prima fabrică de bumbac deschisă de Robinson la Papplewick în anul 1785; prima mașină de bumbac (1793, Eli Whitney, SUA); 1801 războiul de țesut programabil, cu cartelă (1801, Joseph Marie Jacquard, Franța) etc.
 - ✓ apariția mecanizării duce la scăderea prețurilor produselor textile și la concentrarea capitalului;
 - ✓ se produc schimbări sociale și de mentalitate: clasa de mijloc devine din ce în ce mai puternică din punct de vedere financiar rezultat al participării active în comerț și industrie, lucru care va afecta toate aspectele vieții economice, inclusiv industria textilă;

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

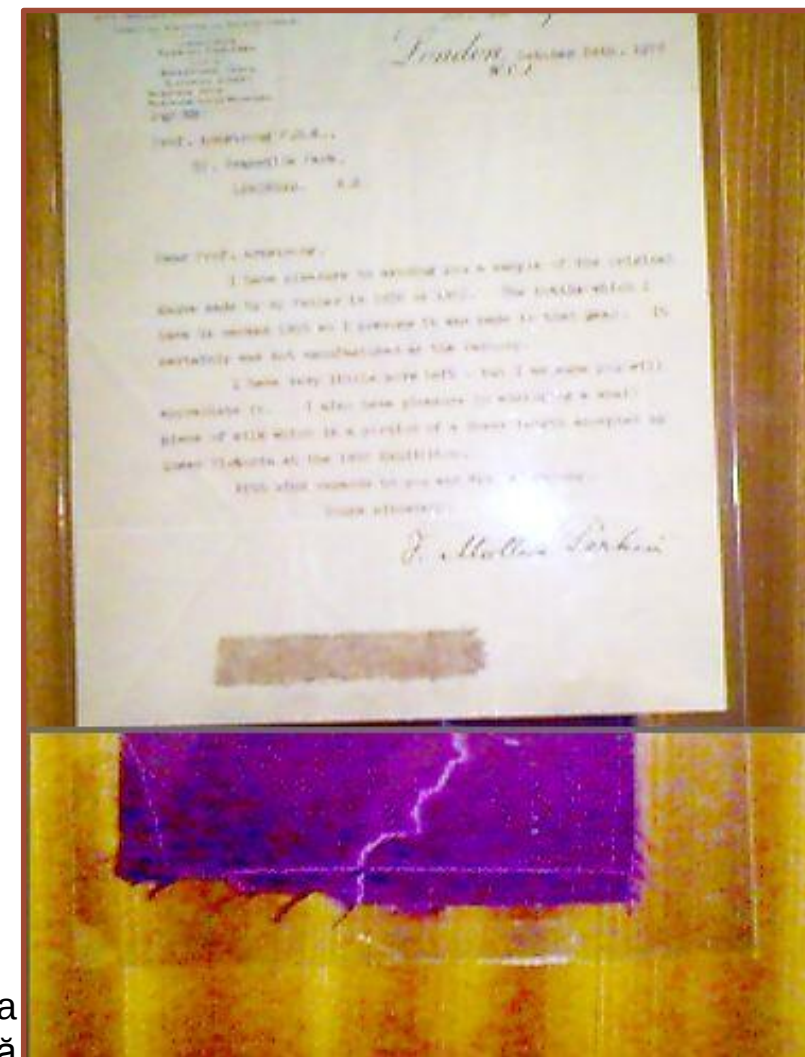
Roata de tors (spinning Jenny) inventată de James Hargreaves, 1765.

Manufactura Bevilacqua, Veneția, Italia.
(După Riello 2015, 102)

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- secolele XIX – XX continuă revoluția industrială și marile schimbări pe plan social:
 - ✓ în anul 1856 Sir William Perkin, Greenford, Anglia a inventat primul colorant sintetic denumit ulterior anilină purpurie, o substanță de culoare albastră și pune bazele primei fabrici de coloranți sintetici care vor revoluționa industria textilă;
 - ✓ se deschid magazine specializate (*Belle Jardinien*, 1824, Paris);
 - ✓ sunt editate texte tehnice de producere a îmbrăcăminții;
 - ✓ sunt înființate școli de profesie pentru cizmari, croitori, cusut;
 - ✓ sunt organizate expoziții de modă și industrie textilă, prima sub denumirea *Marea Expoziție a Lucrărilor de Industrie a tuturor națiunilor* a fost deschisă la Londra în anul 1851;

Imaginea unei scrisori a
fiului lui Perkin, cu o mostră
de mătase vopsită

Scurtă istorie a modei/ SECOLUL XIX

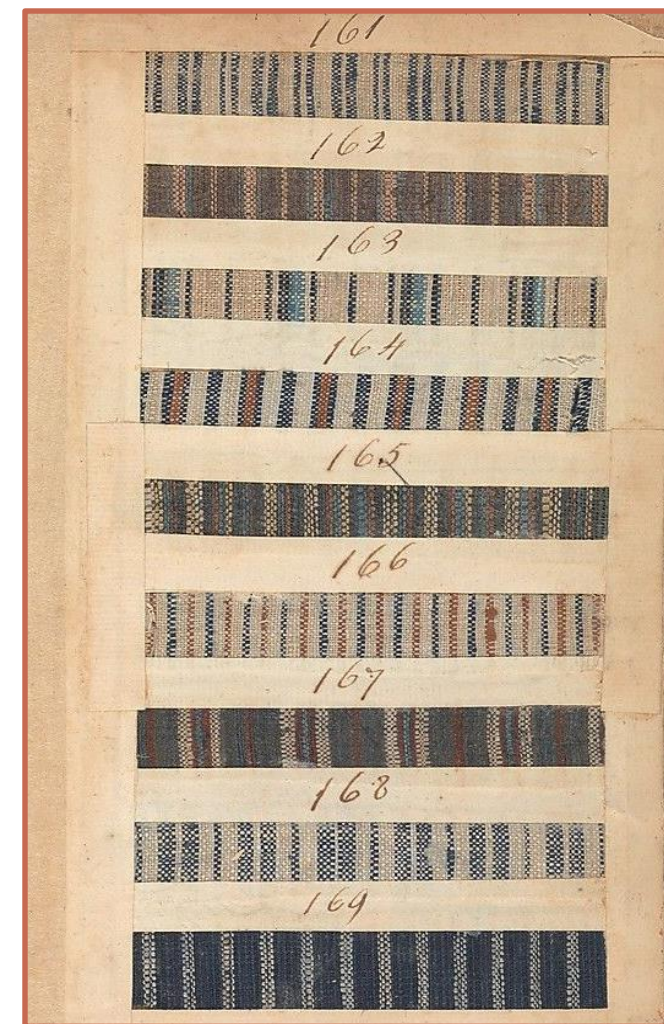
Surse: <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b6936129c/f1>
(accesat 28 iunie 2021)

Imagine monstre textile. Manufactura Rouen, 1737

Imagine monstre textile „Siamoise”. Carte de probe colecția Ducelui Richelieu, secolul XVIII. (După Thépaut-Cabasset 2015, 169)

Imagine monstre materiale textile. Manufactura Manchester, 1771.

Surse: <https://www.pinterest.ca/pin/64035625926099290/>; <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/212227?exhibitionId> (accesat 29 iunie 2021)

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

- dezvoltarea continuă a industriei/ comerțului și publicității sectorului textil, apariția noilor materiale sintetice și diversitatea tot mai mare a țesăturilor au ca și finalitate o evoluție egalitară a textilelor de interior și a îmbrăcămînții spre producția de masă și standardizarea modelelor la scară mondială din a doua jumătate a secolului XX până astăzi;

Surse: <https://www.google.com/search?q=textiles+shop+in+europe> (accesat 29 iunie 2021)

Scurtă istorie a textilelor/ ORIGINILE ȘI DEZVOLTAREA

The screenshot shows the NOOTEBOOM TEXTILES website. The header includes the company logo (Since 1852), a search bar, and navigation links for account, support, and shop. The main menu lists FABRICS, SPECIFICATIONS, COLLECTIONS, HIGHLIGHTS, and SALE. The FABRICS (A-Z) section displays a grid of fabric types:

Alphen Fleece	Cotton	Foil jersey	Lining material	Power stretch	Sweatshirt
Bamboo	Corduroy	French terry	Loneta	Punta di Roma	Taffeta
Bengaline	Crêpe	Cabardine	Molton	Linen	Tencel
Blackout	Cretonne	Georgette	Muslin	Ribbed	Towelling
Boiled wool	Denim	Imitation leather	Nicki velour	Satin	Tricot
Bouclé	Faux fur	Jacquard	Organza	Seersucker	Tule
Canvas	Faux suede	Jersey	Ottoman	Semi-linen	Twill
Chiffon	Tubular and Cuffs	Lace	Panama	Sequinned	Velour
Chenille	Felt	Lacquer	Polyester Mix	Silk Dupion	Viscose
Coat Flannel	Fleece	Linen look	Poplin	Soft shell	Voile

Below the fabric list, a banner for 'ECO FRIENDLY' features the words ORGANIC, BAMBOO, and RECYCLED over a background of textured fabric samples.

Tipuri de țesături vândute de un magazin astăzi

Textilele de interior

Textilele, precum țesăturile de interior sau îmbrăcămintea, își au originile după cum am văzut în preistorie iar dezvoltarea lor continuă este determinată de aceiași factori, precum revoluțiile industriale sau conjucturile izvorâte din momentele care au marcat istoria națiunilor în sine, fie ele sociale, politice sau religioase.

Cu toate acestea vestimentația și piesele de interior înregistrează fiecare o evoluție proprie până astăzi motiv pentru care în capitolele care urmează, intitulate moda și tapiserie, vom detalia anumite aspecte doar atinse până acum dar particularizate celor două elemente menționate iar în rândurile care urmează ne vom opri atenția asupra **textilelor de interior, a țesăturilor**.

Textilele de interior

Cercetători din diferite domenii de activitate, precum sociologi, antropologi, etnologi, filosofi, psihologi etc. au încercat de-a lungul timpului să explice motivația care la determinat în principal pe om să poarte haine și au fost emise teorii legate de: protecție și adăpost; seducție; utilitate; ierarhie; credințe și ritualuri; identificare personală; înfrumusețare; pudoare; diferențiere și integrare socială; comunicare. Cel mai probabil și cazul țesăturilor destinate interiorului motivația a fost în mare parte aceeași: protecție și adăpost, funcționalitate, utilitate, confort și înfrumusețarea spațiului de locuit, credințe și ritualuri, identificare personală, diferențiere și integrare socială, comunicare.

Spațiul nostru de locuit sau de lucru este la fel de important pentru noi ca și piesele vestimentare pe care le alegem ca fiind potrivite Eu-lui nostru.

Textilele de interior

Interior tradițional, Muzeul ETAR, Bulgaria

Interior tradițional, Frilandsmuseet, Danemarca

Interior tradițional, Sverres Borg Trondelag
Folkemuseum, Norvegia

Textilele de interior

Țesăturile au evoluat treptat în două direcții:

1. În interiorul gospodăriilor

Oamenii de rând/ din popor au fost nevoiți practic până în a doua jumătate a secolului XX, să-și cultive și producă propriile fire, să țeasă și să-și croiască propriile haine și obiecte necesare decorării interioarelor sau uzului zilnic menținând astfel nealterat ceea ce moșteniseră de la generațiile anterioare, până astăzi. Înainte de industrializarea producției de țesături în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea costul acestora era foarte ridicat, ceea ce a făcut ca majoritatea oamenilor de rând să se afle în incapacitatea financiară de a avea acces la anumite tipuri de produse sau materiale și astfel să dețină un număr limitat de textile.

Pe parcursul secolului XIX la nivelul întregii Europe se dezvoltă o adevărată economie familială definită de specialiști ca și industrie casnică textilă în care surplus de pânză sau obiecte țesute în gospodărie era comercializat în târguri etc.

Mișcările naționaliste de la începutul secolului XIX fac ca țărănimea Europei să servească drept model pentru tot ceea ce părea autentic și de dorit în lupta pentru definirea identităților și constituirea statelor naționale.

Textilele de interior

Meșter francez Tezaur Uman Viu,
Pierre Meyer „Maître d'art”

Surse: <https://ich.unesco.org/en/living-human-treasures>
(accesat 29 iunie 2021)

Astăzi textilele sunt țesute în mod tradițional de așa numiți meșteri sau creatori populari care sunt de cele mai multe ori recompensați cu titlul onorific de Tezaur Uman Viu în calitatea lor de *persoane recunoscute drept creatoare și transmițătoare de elemente ale patrimoniului cultural imaterial, în forma și cu mijloace tradiționale nealterate așa cum le-au învățat de la înaintași**.

Meșter român Tezaur Uman Viu,
Silvia Tecoanță, țesut. Foto din arhiva
personală a familiei Tecoanță.

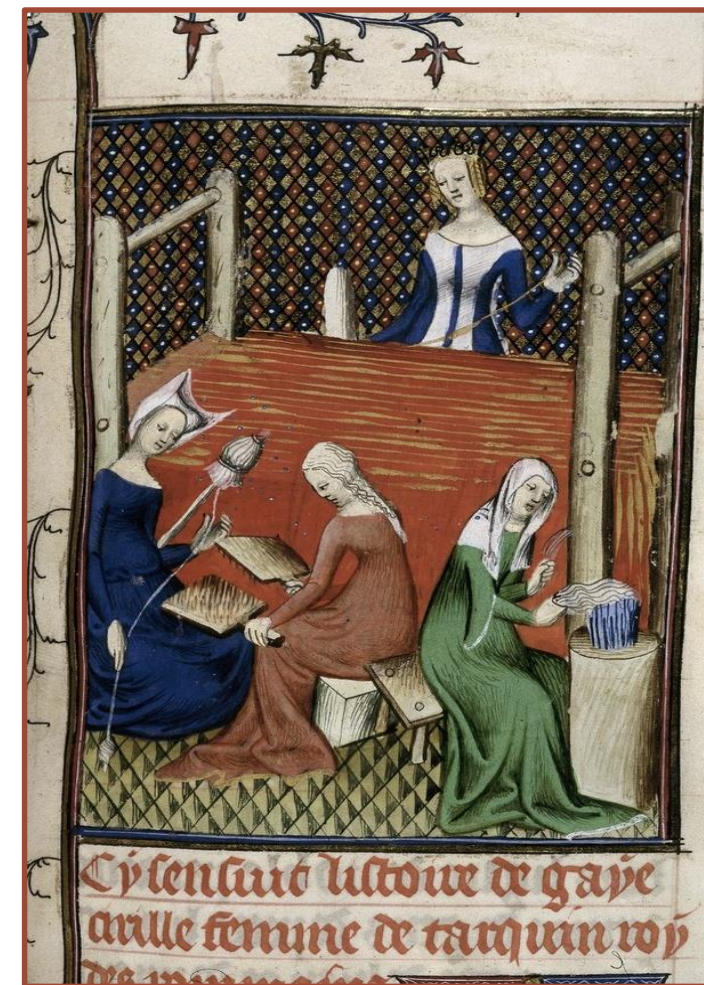
Textilele de interior

2. În ateliere/ manufacturi/ fabrici

- ✓ încă din antichitatea clasică țesutul era practicat în ateliere mai mult sau mai puțin organizate aflate sub directa coordonare și finanțare a suveranilor europeni, a mai marilor bisericii, a puternicelor bresle medievale etc. produsele lor fiind destinate în primul rând satisfacerii dorințelor de preamărire și somptuozitate a elitelor societății sau ca daruri de preț între acestea;

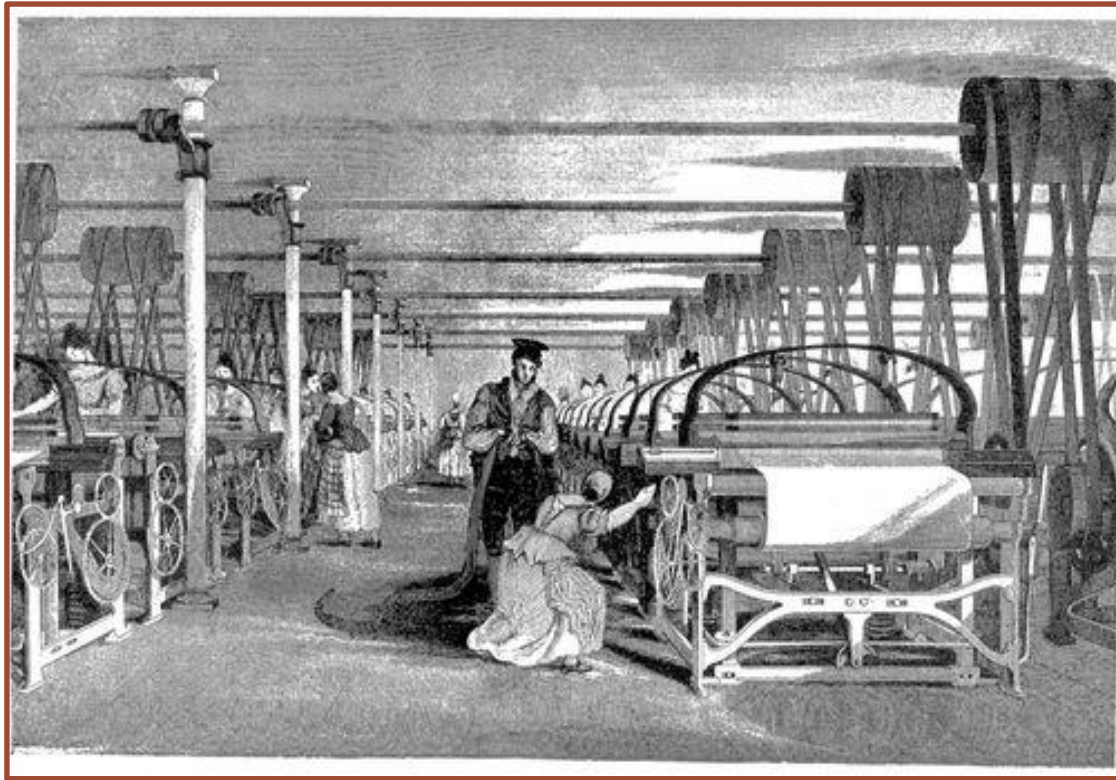
Semnul Breslei țesătorilor
din Sibiu, România

Breasla mănăstirii St. Margaret,
secolele XIII-XIV

Textilele de interior

- ✓ În secolele XVIII și XIX se înregistrează la nivel european industrializarea producției de țesături ceea ce duce treptat la apariția unei noi clase sociale, de mijloc din care se vor naște micii producători, comercianți, funcționari, așa numita burghezie care va purta lupta de emancipare a națiunilor de la începutul secolului XIX;

Ilustrație atelier țesut electric, Marea Britanie, 1835

Burghezia, pictură de R. Cortés, 1855

Textilele de interior

- ✓ din punct de vedere cultural curente dominante ale veacurilor: romantic și gotic (evul mediu); rococo și iluminism (secolul XVIII); realismul și romantismul (început secol XIX) sau impresionismul și post impresionismul (a doua jumătate secol XIX) sunt observabile atât în evoluția textilelor cât și a organizării interioarelor, a mobilierului și a arhitecturii;

Surse: https://www.wikiwand.com/en/Galleria_Vittorio_Emanuele_II (accesat 29 iunie 2021)

Arhitectură renașcentistă clasică,
Galeria Vittorio Emanuele II, Italia

Mobilier stil Empire, secolul XIX

Surse: <https://essenziale-hd.com/2018/12/17/history-of-styles-empire-style-at-a-glance/> (accesat 29 iunie 2021)

Mobilier stil Rococo, secolul XXI

Surse: <http://www.homedecomag.ro/stiluri-si-modele-de-amenajari-interioare-folosind-mobilierul-antic/> (accesat 29 iunie 2021)

Textilele de interior/ Design interior

- ✓ În perioada industrială și post industrială (1750-1920) textilele, tapetul, vesela, sticla și mobila sunt realizate în cantitate tot mai mare evoluând spre producția de masă și la prețuri accesibile tuturor;
- ✓ În aceeași perioadă mătasea și catifeaua sunt introduse în tapiserie și tapițerie; în industria mobilei și pentru decorarea interioarelor clădirilor sunt angajați meșteri, artizani și tapițeri punându-se astfel bazele viitoarei profesii de designer de interior;

Tip de interior perioada 1872-1889

Textilele de interior/ Design interior

- ✓ la începutul anilor 1900 în America este folosit pentru prima dată termenul de „decorator de interior” în timp ce „designer de interior” a fost utilizat în 1930 în revista „Interior Design and Decoration”;
- ✓ Elsie de Wolfe este considerată a fi primul decorator de interior care a primit un „comision” de proiectare. În anul 1913 aceasta a publicat prima carte de design interior denumită „Casa cu bun gust”;
- ✓ polii de influență ai Europei se împart în două tabere: francez și englez (mai ales în vestimentație), fiecare țară europeană adoptând tendințele străine la propriile gusturi naționale;
- ✓ 1926 apariția televiziunii color și ulterior după 1976 difuzarea reclamelor televizate au influențat puternic industria modei, a textilelor și a organizării interioarelor;

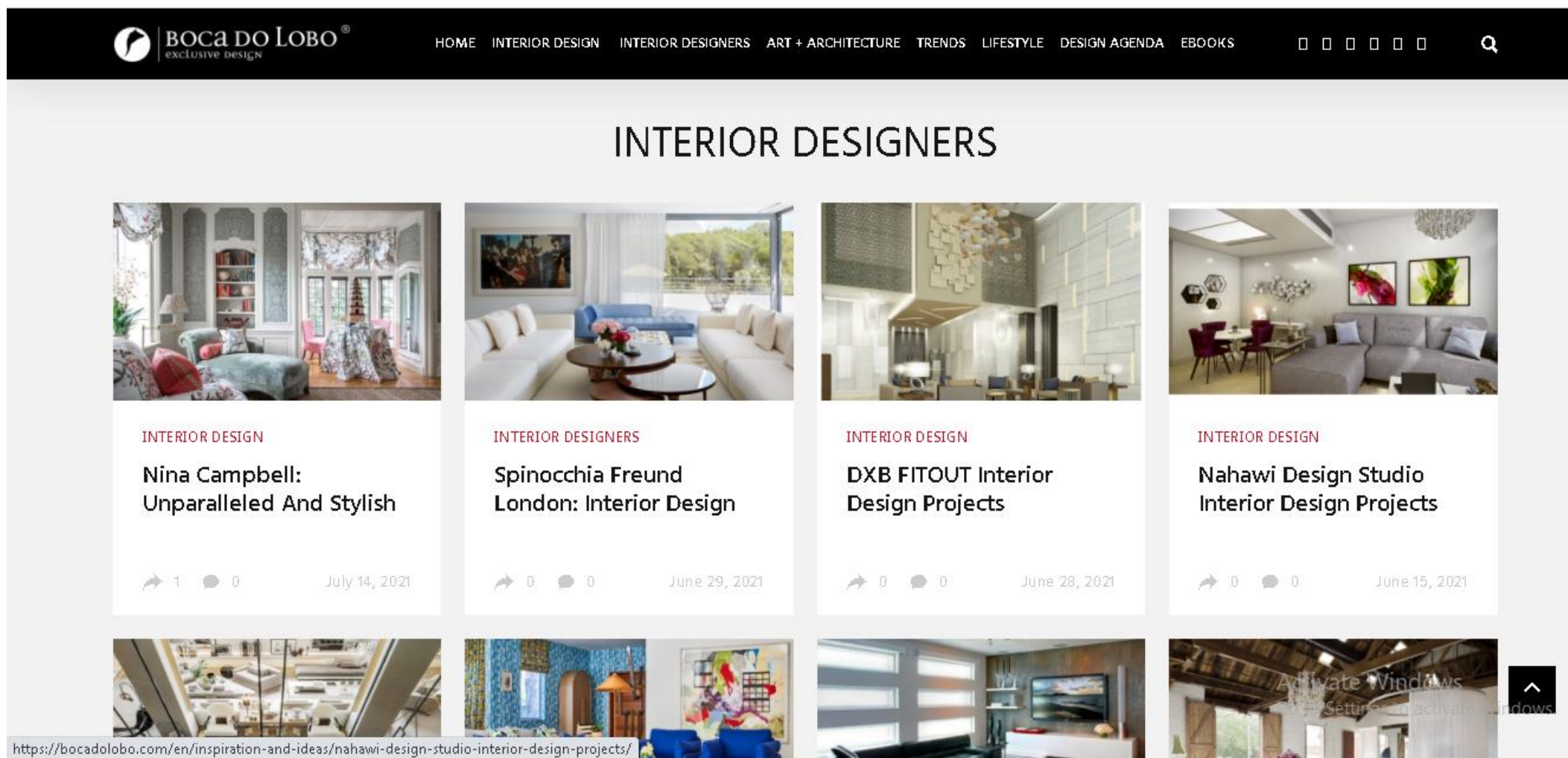

Camera proiectată de Elsie de Wolfe, fotografie color din lucrarea Casa cu bun gust, 1913

Surse: https://en.wikipedia.org/wiki/Elsie_de_Wolfe#/media/File:Elsie_dewolferoom.jpg (accesat 29 iunie 2021)

Textilele de interior/ Design interior

- Designul s-a dezvoltat într-o adevărată industrie dominată de designeri clasici, moderni sau excentrici

Surse: <https://bocadolobo.com/en/inspiration-and-ideas/interior-design/interior-designers/> (accesat 19 iulie 2021)

Textilele de interior/ Design interior

The evening prayer (Arhiducesa Austriei Sophia cu copii), 1839. Artist Fendi Peter*.

- ✓ casa/ locuința este acel spațiu acoperit destinat inițial adăpostirii familiei, care îl umanizează și îl transformă într-un spațiu social cu un puternic impact tehnic și de lifestyle;
- ✓ evoluția organizării interioarelor locuințelor poate fi urmărită pe două paliere generale: urban și rural, ultimul aflându-se sub permanenta influență a primului dar menținând o tentă arhaică până astăzi când sesizăm tot mai mult tendința de transformare completă spre urban, spre minimalist;

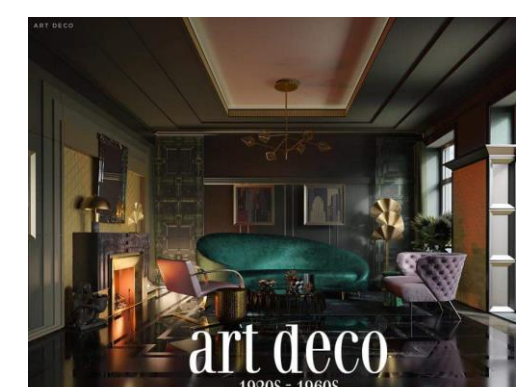
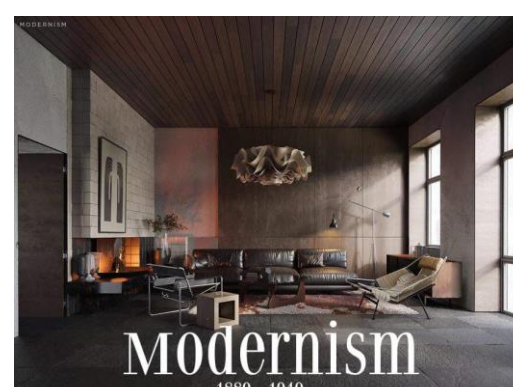
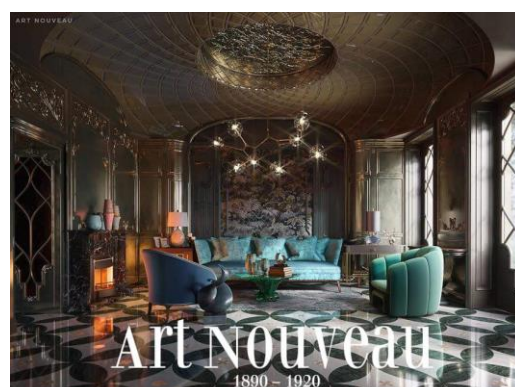

The Lacemaker, cca. 1656. Artist Nicolaes Maes. Interior rural din Olanda**.

Interior rural din Romania, zonal Sibiului.
Photo: Elena Găvan, 2003

Textilele de interior/ Design interior

- ✓ polii sociali ai casei s-au modificat în timp sub influența adusă în primul rând de tehnologie dar și de schimbările în plan social:

- ❖ până în anii `20 bucătăria era nucleul casei; femeia era casnică

Interior țăranesc zona
Sibiului, România, 1930

- ❖ după apariția radioului și televizorului în jurul anii `30 sufrageria devine cel mai important spațiu social al casei; femeia - noi roluri și responsabilități

Interior orășenesc anii 1930-1940

- ❖ după 1990 lumea post internet spațiile sociale s-au dezintegrat; femeia – aceleași responsabilități ca și bărbatul

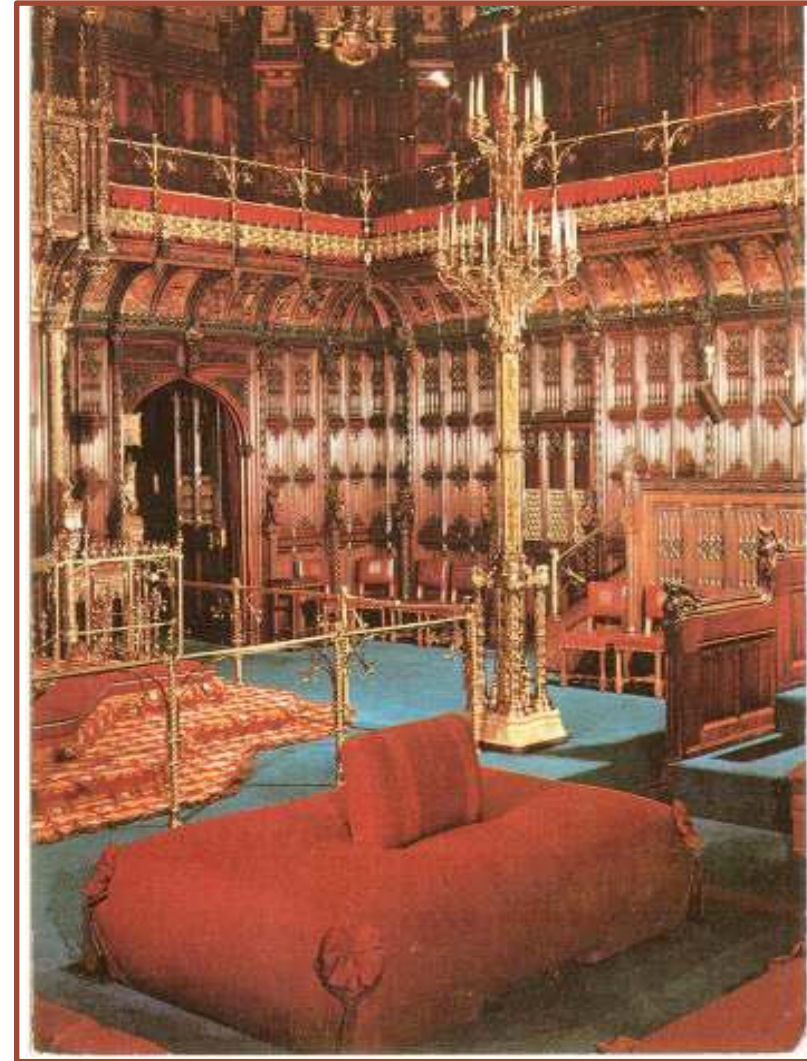

Interior modern tip minimalist

TEXTILELE DE INTERIOR/ FUNCȚIONALITATE

Din punct de vedere al funcționalității, al rolului în cadrul locuinței/ gospodăriei, țesăturile se pot împărți în trei grupe mari:

- utilitate
- decorative
- ceremoniale

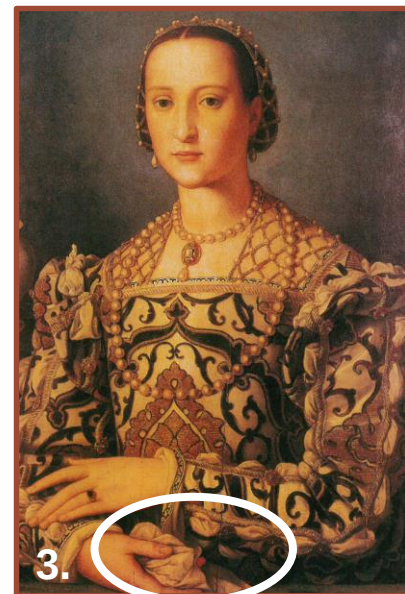
„Sac” din lână în
Parlamentul britanic.
După Riello, 2015 .

TEXTILELE DE INTERIOR/ FUNCȚIONALITATE

ȚESĂTURILE CU ROL UTILITAR/ FUNCȚIONAL: fețe de masă, covoare de pat/ de podea sau de perete, ștergare, cearceafuri, fețe de pernă, prosoape, traiste, desagi, saci, preșuri

Caracteristici:

- erau concentrate în spațiul cu rol de bucătărie, cameră zilnică (de dormit), camere sau acareturi cu rol de depozitare și funcțional;
- realizate din fire ușor de procurat, ieftine și uneori grosiere (câneapă, in, lână, bumbac, fibre reciclate);
- tehnica de țesere era adaptată scopurilor practice ale țesăturii: prosoapele pentru acoperit mâncarea, ștergarele, fețele de pernă și de masă sunt țesute în 2 ițe; cearceafurile de pat, în 3 ițe; prosoapele de șters, desagii (pentru cărat), sacii (folosiți pentru depozitat făina) și covoarele (din lână) erau țesute în 4 ițe;
- decorul cel mai des folosit constă în alesătura simplă, învărgată;
- cromatic, fondul țesăturilor este redus în general la combinația de două culori;

1. Protecție pentru palmă și degete din epoca fierului. Grömer, 2013;
2. Fragment scenă de vânătoare. Frescă mormânt tracic, Alexandrovo, Bulgaria, secol IV B.C. După Bela, 2016;
3. *Portret Eleonora de Toledo*, de Angelo Bronzino, secolul XVI. Sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Eleonora_de_Toledo (accesat 16 iulie 2021);
4. *The birth of the virgin*, de Jan de Beer, Flandra, 1520. Sursa: <https://www.museothyssen.org/> (accesat 19 iulie 2021);
5. *The expulsion of Hagar*, de Jan Mostaert, Olanda, 1520-1525. Sursa: <https://www.museothyssen.org/> (accesat 19 iulie 2021);
6. *Țărancuță de la sud de Dunăre*, purtându-și copilul, în peisaj, de Carol Popp de Szathmari, România, 1879. Sursa: <http://www.artnet.com> (accesat 19 iulie 2021);
7. Interior tradițional din Olanda, Museummolen. Foto Elena Găvan, 2008.

1. Interior tradițional din Bulgaria, ETAR Museum. Foto Elena Găvan, 2011;
2. Interior tradițional din Danemarca, Frilands Mussets. Foto Elena Găvan, 2013;
3. Interior tradițional din Norvegia, Sverres Borg, Trondelag Folkemuseum. Foto Elena Găvan, 2015.
4. Ștergar tradițional românesc. Interior Muzeul ASTRA;
5. Saci tradiționali românești. Interior Muzeul ASTRA;
6. Sibiel, județul Sibiu, România, 1959. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA;
7. Interior urban modern. Sursa: <https://ro.pinterest.com/pin/70437484093752/> (accesat 19 iulie 2021)
8. Interior urban modern. Sursa: <https://bocadolobo.com/en/inspiration-and-ideas/paris-deco-off-meet-favorite-luxury-fabric-brands/> (accesat 19 iulie 2021)

ȚESĂTURILE CU ROL DECORATIV: fețe de masă, ștergare de pus la icoane, cearceafuri, fețe de pernă, foi de perete/ bărne, ștegarie/ perdele de fereastră sau de ușă, draperii, covoare de pat/ perete sau de podea

Caracteristici:

- erau și sunt concentrate în spațiul cu rol de primire a oaspeților, de păstrare a zestrei;
- realizate din fire de bună calitate, atent prelucrate (câneapă, in, lână, etc.), unele procurate din comerț și realizate la comandă (bumbac, mătase);
- tehnica de țesere era adaptată scopurilor țesăturii ca și în cazul celor funcționale dar în aceeași țesătură pot fi combinate două sau mai multe tehnici;
- decorul este complex fiind realizat prin tehnici diferite, pornind de la alesătura în războiul de țesut până la folosirea punctelor de cusătură și broderie pentru a se putea realiza bogăția combinațiilor de motive (geometrice, florale, fitomorfe, zoomorfe, avimorfe, arhitecturale etc.);
- cromatic, fondul țesăturilor este foarte bogat fiind realizat dintr-unul sau mai multe tonuri de fond și o multitudine de combinații nuanțate utilizate în realizarea decorului;

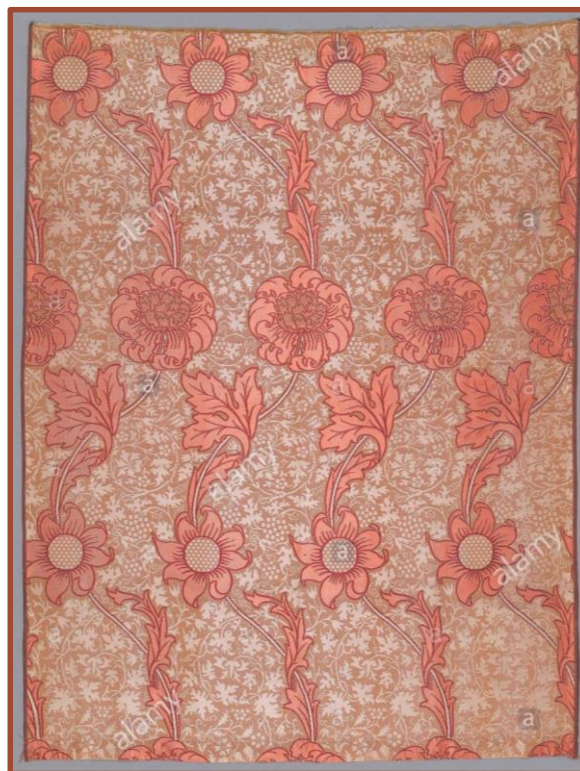
1.

2.

3.

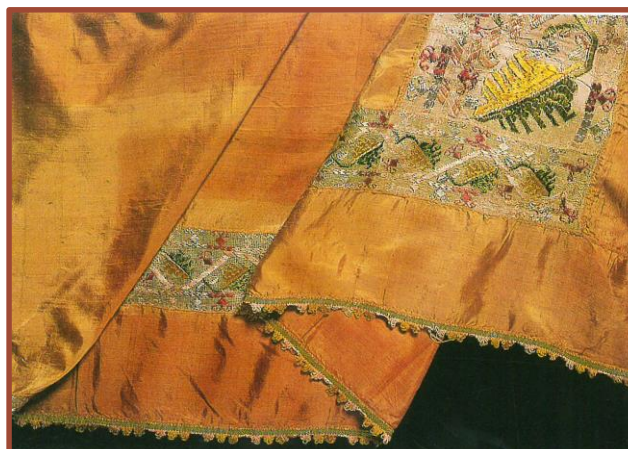
Surse: * <https://www.alamy.com> (accesat 15 iulie 2021)

4.

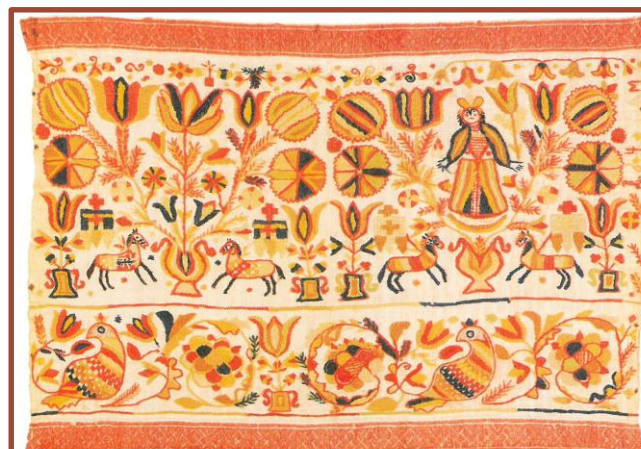

Surse: <https://www.artic.edu/artworks/71282/panel-furnishing-fabric> (accesat 15 iulie 2021)

5.

6.

1. Ștergar, Perugia, Italia, sec. XV. După Riello, 2015;
2. Pânză imprimată la Paris de Oberkampf, cca. 1785. După Riello, 2015;
3. Perdea produsă de Morris&Company, Anglia, cca. 1887;
4. Panel - țesătură pentru mobilă produsă de Alexander Morton&Co, Scoția, cca. 1885/ 90
5. Față de masă italiană din mătase, sec. XVIII. După Harris, 1993;
6. Detaliu față de pernă, Ungaria. După Harris, 1993.

1.

2.

3.

4.

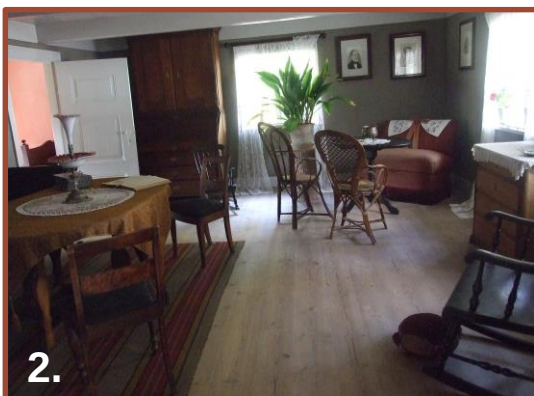
5.

6.

1. Detaliu față de pernă, secol XX, România. Foto: Elena Găvan, 2018;
2. Dantelă decorativă pentru rafturi, secol XX, România. Foto: Elena Găvan, 2018;
3. Perdele țesute, secol XX, România. Foto: Elena Găvan, 2018;
4. Ștergar decorativ pentru ușă, secol XX, România. Foto: Elena Găvan, 2005;
5. Prosop de bucătărie, Rusia, secol XXI. Surse: <https://www.etsy.com/listing/954143101> (accesat 20 iulie 2021);
6. Țesături industriale pentru mobilier, 1969, Marea Britanie. Muzeul Victoria and Albert, Londra. Surse: <https://www.vam.ac.uk/articles/post-war-textiles> (accesat 19 iulie 2021).

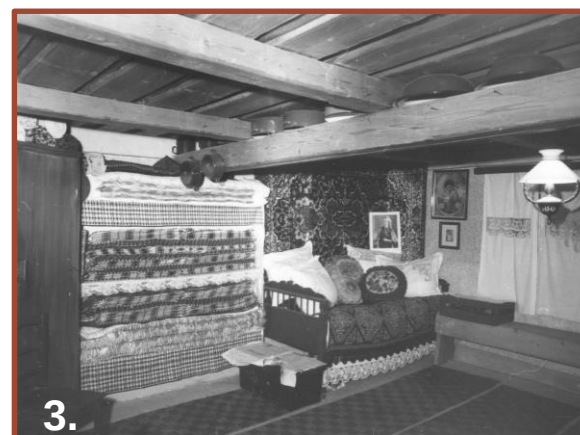
1. Interior tradițional din Albania. Sursa: <https://commons.wikimedia.org> (accesat 19 iulie 2021);
2. Interior tradițional din Danemarca, Frilands Mussets. Foto Elena Găvan, 2013;
3. Interior tradițional din Ungaria, sfârșit secol XIX-început secol XX. Sursa: <https://gg.tigweb.org/eszter/20933> (accesat 20 iulie 2021)
4. Interior tradițional din Rusia , sfârșit secol XIX-început secol XX. Sursa: <https://tmora.org/currentexhibitions> (accesat 20 iulie 2021);
5. Interior tradițional din Olanda, Museummolen. Foto Elena Găvan, 2008.
6. Interior tradițional din Grecia, sfârșit secol XIX. Sursa: <http://www.poliouhouse.com> (accesat 20 iulie 2021);
7. Interior modern urban. Sursa: <https://www.houseandgarden.co.uk> (accesat 20 iulie 2021);
8. Interior modern urban. Sursa: <https://www.houseandgarden.co.uk> (accesat 20 iulie 2021);

STUDIU DE CAZ: Interiorul tradițional din ROMÂNIA

În România textilele decorative erau concentrate de obicei într-o cameră, denumită: *casa ai mare*, *casa bună*, *casa dinainte*, *casa curată*.

În cameră era concentrat cel mai mare număr și cele mai diverse piese textile, care reprezentau și zestrea.

În cele mai multe cazuri discutăm de o cameră de paradă în care nu se face foc și nu se doarme, fiind destinată oaspeților.

1. Orlat, județul Sibiu, România, cca. 1900. Colecția grafică documentară, Muzeul ASTRA;
2. Arpașu de jos, județul Sibiu, România, 1955. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA;
3. Poiana Sibiului, județul Sibiu, România, 1968. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA;
4. Săcădate, județul Sibiu, România, 1993. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA;
5. Avrig, județul Sibiu, România, 2001. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA;

6. Săcădate, județul Sibiu, România, 2018. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA;

7. Miercurea Sibiului, județul Sibiu, România, 2019. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA;

STUDIU DE CAZ: Interiorul tradițional din ROMÂNIA

Interioare Muzeul în aer liber, Muzeul ASTRA, secolele XIX - XX: Vlădești, județul Vâlcea (1); Mahmudia, județul Tulcea (2); Oboga, județul Olt (3); Desești, județul Maramureș (4); Măgura, județul Brașov (5); Săpânța, județul Maramureș (6); Mierța, județul Sălaj (7)

*iarna țesea-i de-ți venea rău,
ți se subțâiau
deștele de tors la câneapă*
(Ana Gabor, 48 ani, Vurpăr)
*...muierea din câneapă își
ținea casa, patul, bărbatul,
copii, muncea toată iarna ca
să aibă cu ce-și îmbrăca casa*
(Silvia Tecoanță, 63 ani, Alțâna)
*...năcăjite femeile mai demult,
acum suntem doamne*
(Ana Gabor, 48 ani, Vurpăr)

**EXERCİȚIU: realizează un STUDIU DE CAZ
bazat pe imagini cu interioare tradiționale
specifice țării de proveniență,
datate în secolul XX**

ȚESĂTURI CU CHARACTER CEREMONIAL sunt acele țesături legate în mod direct de momentele importante din viața omului, precum nașterea, căsătoria și înmormântarea ori folosite în procesiunile religioase sau politice: batiste, ștergare, cearceafuri, voaluri, covoare, traiste, panglici.

Caracteristici:

- erau concentrate în spațiul cu rol de primire a oaspeților, de păstrare a zestrei;
- realizate din firele de cea de bună calitate, atent prelucrate (câneapă, in, lână, etc.), de cele mai multe ori procurate din comerț și realizate la comandă (bumbac, mătase, fir metalic, pasmanterie etc.);
- tehnica de țesere era adaptată scopurilor țesăturii dar în aceeași țesătură pot fi combinate două sau mai multe tehnici;
- decorul este complex fiind realizat prin tehnici diferite, pornind de la alesătura în războiul de țesut până la folosirea punctelor de cusătură și broderie pentru realizarea bogăției compozițiilor decorative (geometrice, florale, fitomorfe, zoomorfe, avimorfe, arhitecturale etc.) sau aplicarea de șnururi/ dantele etc.;
- cromatic, fondul țesăturilor este foarte bogat fiind realizat dintr-unul sau mai multe tonuri de fond și o multitudine de combinații nuanțate utilizate în realizarea decorului.

1.

2.

3.

5.

6.

4.

1. Ștergar tradițional de nuntă, Rusia, 1780-1820.
Sursa:
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/158402> (accesat 20 iulie 2021);
2. Detaliu pernă de nuntă, Epir, Grecia. După Harris, 1993;
3. Textilă pentru mobilă, parte a trusoului de nuntă, Suedia, 1801. Sursa:
<https://www.ikfoundation.org/itextilis/in-the-textile-dowry.html> (accesat 20 iulie 2021)
4. Țolică de cal, Tilișca, România, 1920. Colecția Port. Textile .Broderii, Muzeul ASTRA;
5. Cărpă de mire, Săliște, România, 1875-1915. Colecția Port. Textile. Broderii, Muzeul ASTRA.
6. Înelitoare de potir, Transilvania, România, 1817. Colecția Port. Textile. Broderii, Muzeul ASTRA.

1.

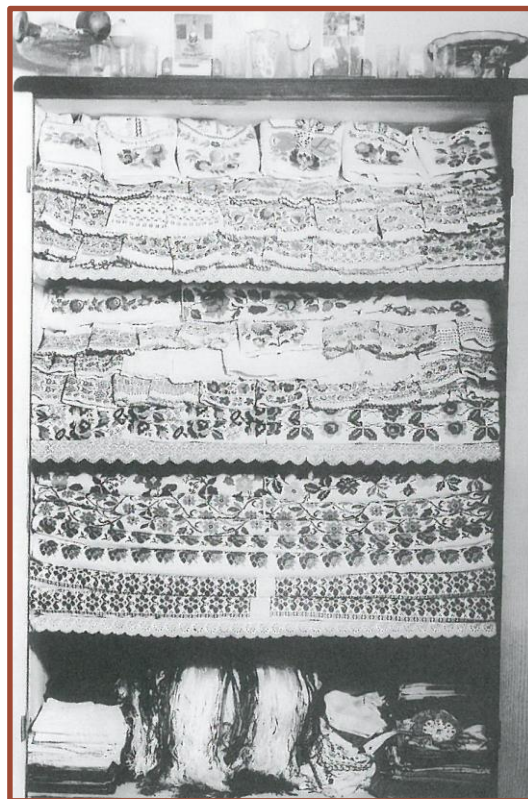

2.

3.

1. *The Story of Esther*, de Marco del Buono Giamberti, Florența, Italia, 1460-1470. Sursa: <https://images.metmuseum.org/CRDImages/e/p/original/DP164799.jpg> (accesat 21 iulie 2021);
2. *The Dowry*, de Vasili Pukirev, Rusia, secolul XIX. Sursa: <https://en.wikipedia.org/wiki> (accesat 21 iulie 2021);
3. Camera cu tapiserie de la Curtea Croome, Anglia, secolul VIII. Sursa: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/209329> (accesat 22 iulie 2021).

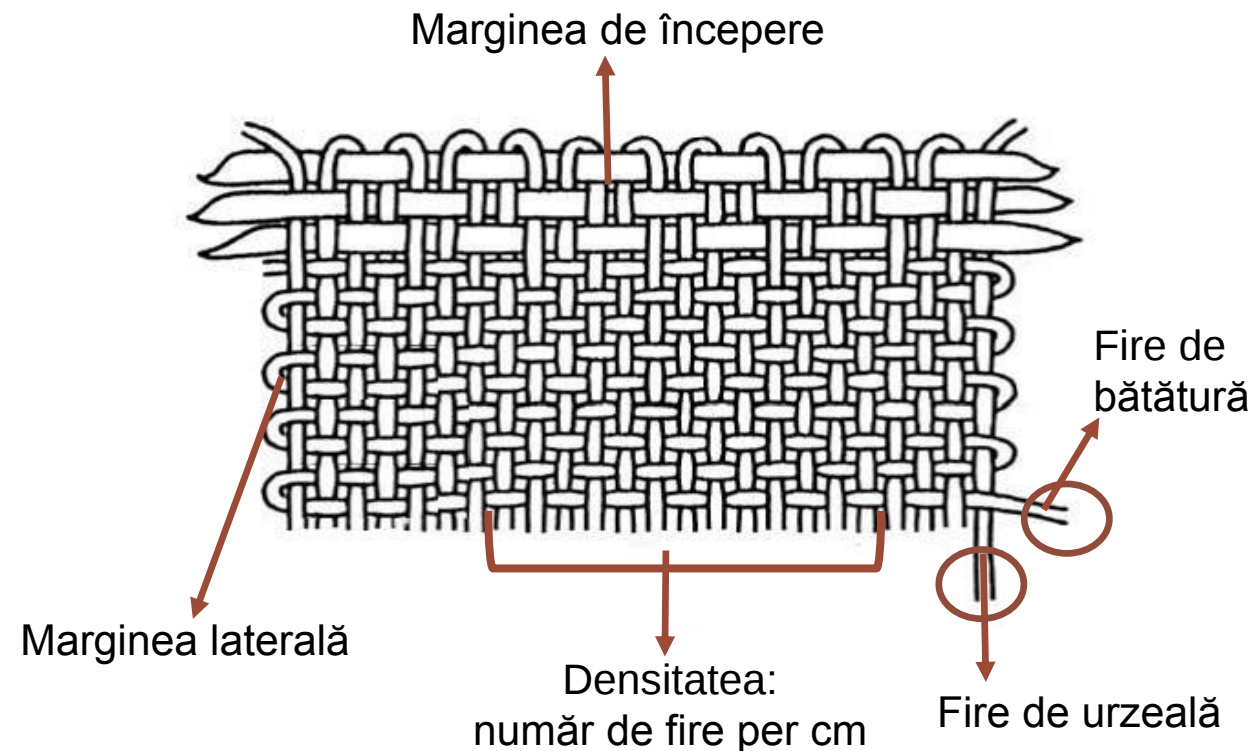
3.

4.

1. *Trusou tradițional de nuntă a unei mirese muslim, Bulgaria.* Surse: <https://www.sbs.com.au/topics/voices/culture/article/2016/05/02/bulgarian-muslim-bride-revives-tradition-gelina-face-painting> (accesat 21 iulie 2021);
2. Recostituire car și steag de nuntă, Muzeul ASTRA. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA;
3. *Trusou tradițional de nuntă, Slovacia.* După Harris, 1993;
4. Textile de zestre dintr-un Aussteuerschrank/ un cabinet de zestre, Hauenstein, Germania. Surse: https://en.wikipedia.org/wiki/Dowry#/media/File:Aussteuerschrank_fcm.jpg (accesat 21 iulie 2021).

CONFEȚIONAREA UNEI ȚESĂTURI

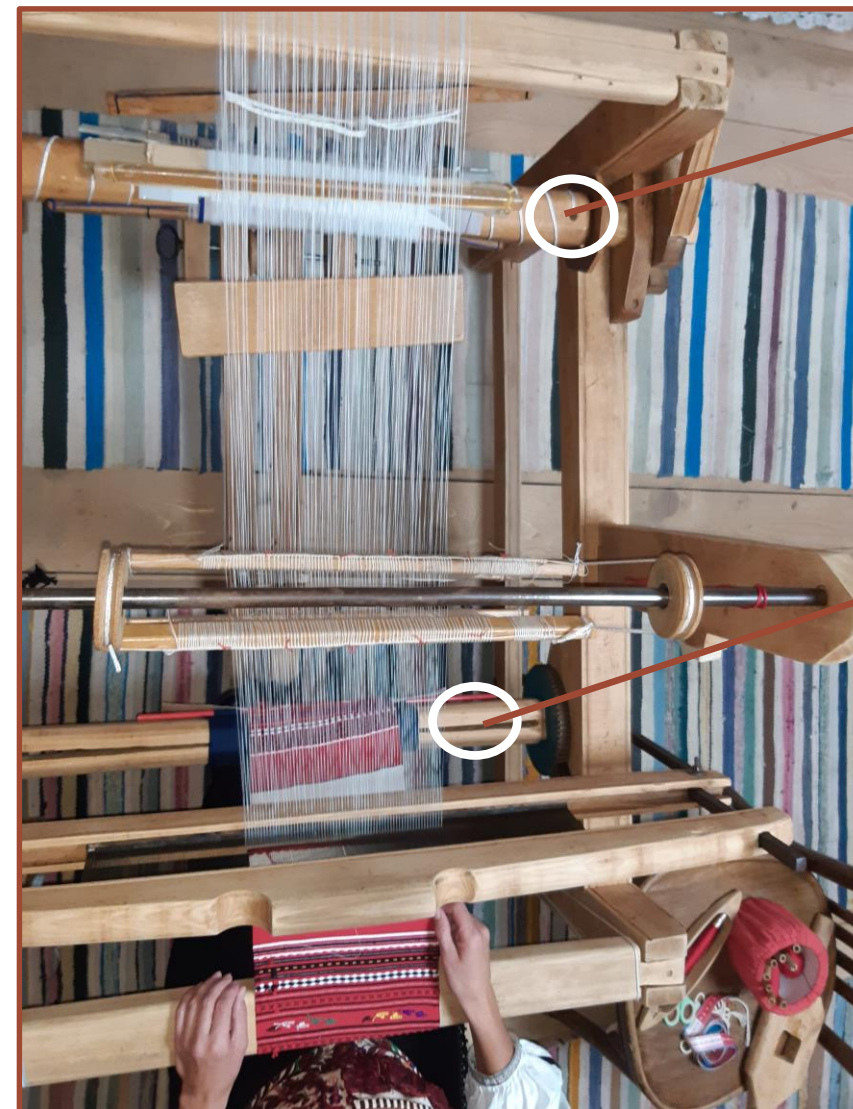
- există diferite metode de realizare a țesăturilor,
- o țesătură este realizată prin intercalearea a două tipuri de fire, urzeală și bătătură/ băteală, în unghi drept unul față de altul;
- firele de urzeală se întind de-a lungul țesăturii (numite și capete) în timp ce bătătura (numite și alegeri) se intercalează peste și printre firele de urzeală de-a latul țesăturii;
- densitatea țesăturii este dată de numărul de fire urzite per centimetru;

Reprezentarea grafică schematică a țesăturii. După Cioară, 1998

CONFEȚIONAREA UNEI ȚESĂTURI

- pentru țeserea unei pânze este foarte important procesul de realizare al **năvăditului** în război, de întindere a firelor urzelii în urma căruia rezultă cele două suluri fără de care nu am putea începe o țesătură: sulul de urzeală (care este un ansamblu de fire paralele înfășurate pe o rolă de lemn dispusă în spatele războiului de țesut orizontal, gata pentru transferul urzelii în timpul actului de țesut și un sul dispus în fața războiului pe care se va rula produsul finit;

Sulul
din
spate

Sulul
din față

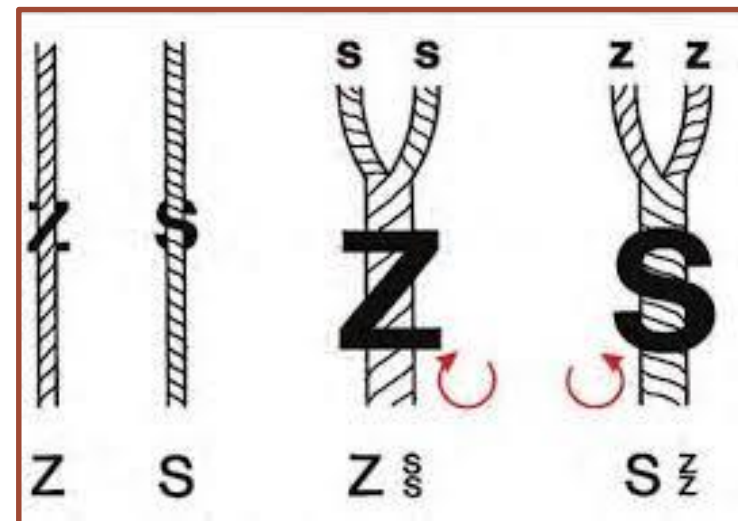
Procesul de năvădire în război.
Foto Elena Găvan, 2020.

CONFEȚIONAREA UNEI ȚESĂTURI

- firele sunt realizate prin gruparea împreună a fibrelor discontinue sau a filamentelor continue, de obicei prin **răsucire** (realizată prin toarcere) în jurul lungimii lor pentru a conferi coeziune între ele;
- un element definitoriu al firelor toarse sau răsucite este direcția de răsucire sau **sensul de torsiune**:
 - ✓ spre dreapta (în sens invers acelor de ceasornic) denumite fire toarse în sens S (cu torsiune S);
 - ✓ spre stânga (în sensul acelor de ceasornic) denumite fire toarse în sens Z (cu torsiune Z);

1.

2.

1. Răsucirea firelor/ toarcerea. Colecția fototecă, Muzeul ASTRA
2. Redarea grafică a sensului de torsiune. Sursa:
http://cclbsebes.ro/docs/Sebus_2_2010/01_Paula_Mazare.pdf
(accesat 22 iulie 2021)

CONFEȚIONAREA UNEI ȚESĂTURI

- variațiile **aspectului țesăturii** sunt date prin utilizarea de fire din diferite fibre, altele decât urzeala, numărări, răsuciri și culori;
- fiecare variație a bătăturii necesită o sursă separată de aprovizionare cu fire;
- țesutul poate fi caracterizat prin **repetiție**;

1.

Suveici cu diferite
fire de băteală

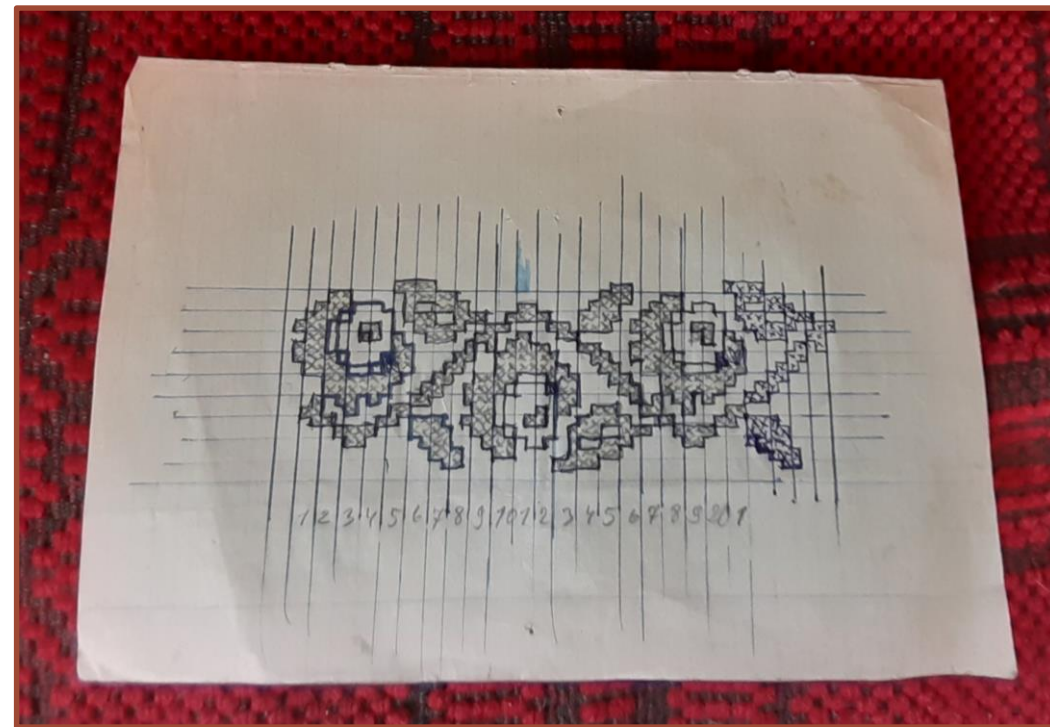

2.

1. Surse de aprovizionare cu fire de băteală. Foto: Elena Găvan, 2020.
2. Țesătură în fază de lucru. Foto: Elena Găvan, 2020.

TIPURI DE ȚESUT

- În realizarea unei țesături este importantă **planificarea** sau determinarea succesiunii firelor de băteală. Cel mai vechi sistem de notație este utilizarea semnelor pe hârtie pătrată sau punctată. Fiecare pătrat reprezintă o poziție, un punct în care urzeala se intersectează cu băătura. În cazul în care un pătrat este lăsat necompletat, acesta reprezintă un fir de băătură peste firul de urzeală. În cazul marcării unei coloane verticale de două sau mai multe pătrate adiacente aceasta reprezintă o urzeală care formează un plutitor (float) peste două sau mai multe fire de băătură. La fel pe orizontală în cazul în care două sau mai multe pătrate adiacente sunt goale acestea reprezintă firul de băătură care formează un plutitor peste două sau mai multe fire de urzeală;

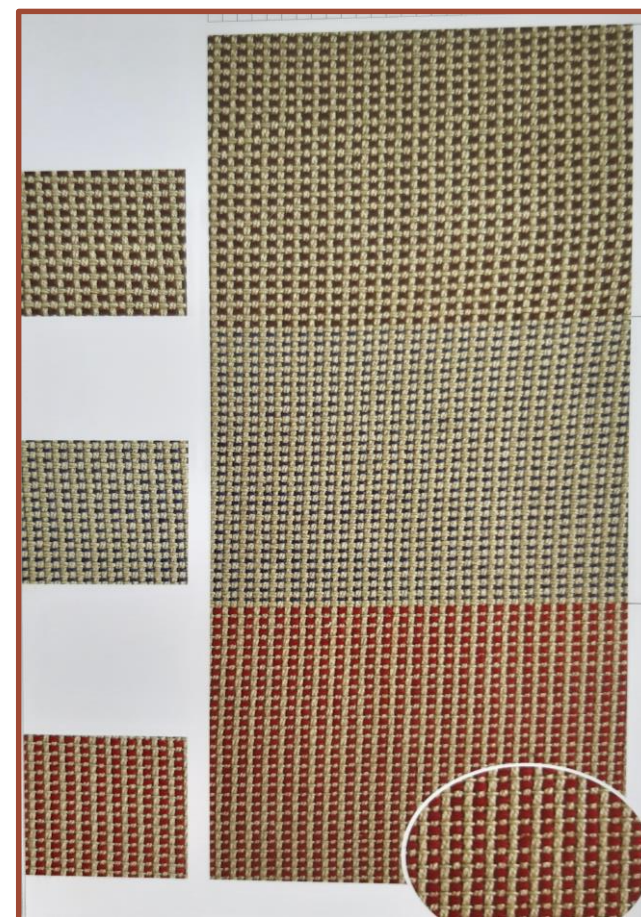

Modelul unei flori planificat de țesătoarea Maria Tărăță, Racovița, România. Foto: Elena Găvan, 2020.

- În timpul țesutului urzeala și băătura pot fi întrețesute într-o mare varietate de modalități din care rezultă diferite tipuri de țesut:

1. Țesut simplu* cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenii TABBY sau PLAIN WEAVE

- este una dintre cele trei tipuri fundamentale de țesut alături de așa numitele twill și satin;
- este cea mai simplă formă de țesut caracterizată prin utilizarea în general a unui singur set de fire de urzeală și de băătură, modelul fiind realizat prin trecerea peste și sub alternativ a firelor menționate creându-se un model de tablă;
- prin utilizarea culorilor în urzeală și în băătură sau a unor fire de grosimi și varietate diferite se pot produce o gamă variată de modele;
- este cea mai stabilă dintre toate tipurile de țesut formând fundalul sau fiind stabilizatorul multor altor structuri.

Țesătura tabby.
După Nixon, 2018.

*Cunoscută în spațiul românesc ca și țesătura în 2 ițe

2. Țesutul cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenii de TWILL sau tweel

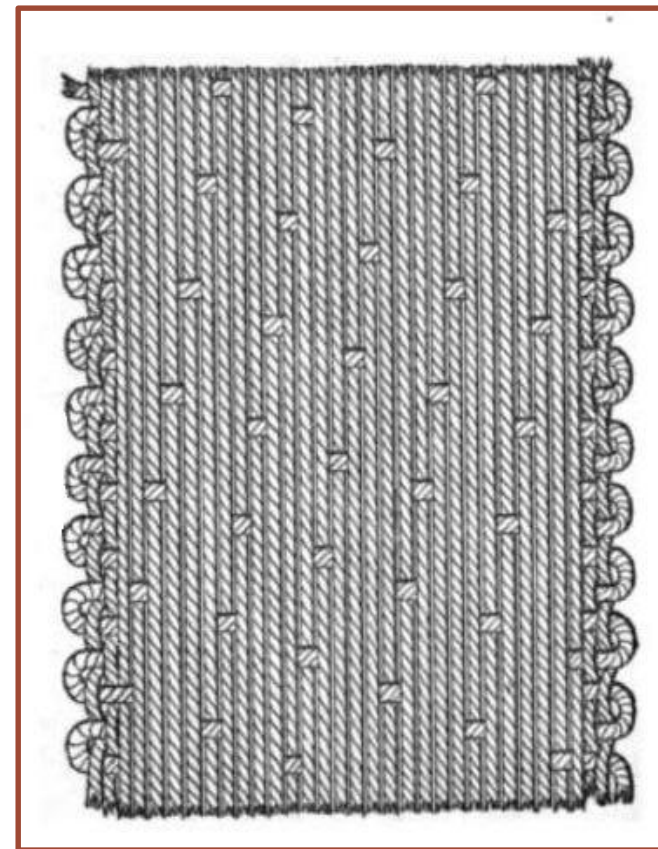
- este una dintre cele trei tipuri fundamentale de țesut alături de așa numitele tabby și satin;
- este tot o structură simplă de țesut;
- se realizează prin trecerea firului de bătătură peste unul sau mai multe fire de urzeală apoi sub două sau mai multe fire de băteală și așa mai departe, cu un „pas” sau decalaj, între rânduri pentru a crea un modelul diagonal caracteristic acestui tip de țesătură;

Țesătura twill. După
Nixon, 2018.

3. Țesutul cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenul de SATIN

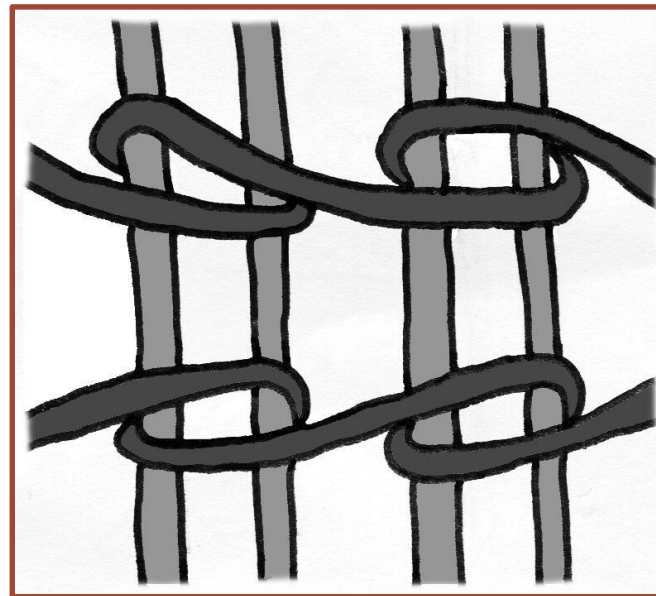
- este una dintre cele trei tipuri fundamentale de țesut alături de așa numitele tabby și twill;
- este tot o structură de țesut care produce un material lucios, neted pe suprafața superioară;
- se realizează prin trecerea mai multor fire de bățătură (patru sau mai multe) peste un fir de urzeală și apoi patru fire de urzeală peste un fir de bățătură și așa mai departe rezultând aspectul lucios al țesăturii dat de reflexia luminii;
- tehnica este de cele mai multe ori confundată cu materialul satin fabricat din mătase;

Structură țesătura satin.

4. Țesutul cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenul de SOUMAKH

- țesutul soumakh este cunoscut și sub denumirea de împletitură;
- se realizează prin trecerea firelor de bătătură peste patru fire de urzeală înainte de a le trage înapoi sub ultimele două; procesul se repetă de la linie la linie;
- se pot crea diferite efecte în funcție de tipul de fire utilizat, de exemplu țesătura cu fire mari sau groase poate fi folosită pentru a decora tapiseria de perete, iar cu fire mai subțiri pentru covoare, genți/ traiste;
- tehnică foarte răspândită în Orient;

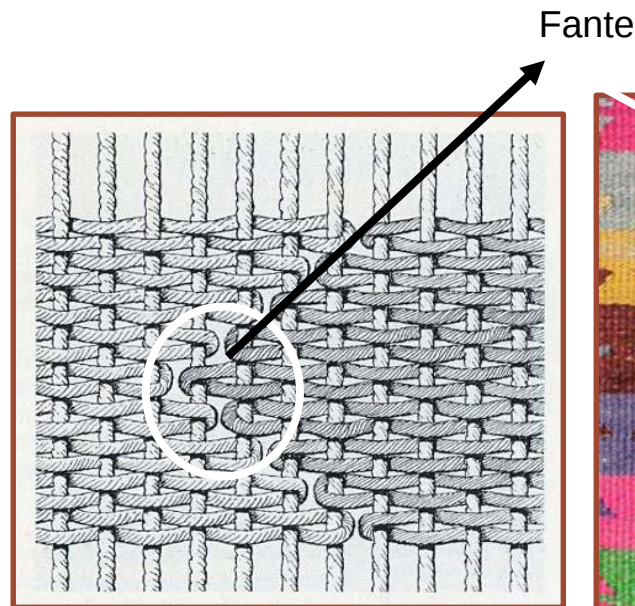
Reprezentarea grafică a tehnicii.

Structură țesătura soumakh, Borchali, Georgia, sfârșit secol XIX.

4. Țesutul cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenul de KILIM*

- țesutul kilim este un țesut simplu (plain) fără noduri fiind denumit și țesătură de tapiserie cu fantă;
- se realizează prin trecerea foarte deasă a firelor de bătătură peste fiecare fir de urzeală rezultând astfel o față identică pe ambele părți ale țesăturii (urzeala este complet ascunsă sub băteală);
- în momentul în care este necesară o nouă culoare bătătura trece peste urzeală până la punctul în care se modifică designul și urmează să fie introdusă noua culoare, astfel rezultând fantele din țesătură;
- tehnică specifică Orientului;

Reprezentarea grafică a tehnicii.

Structură țesătura kilim.

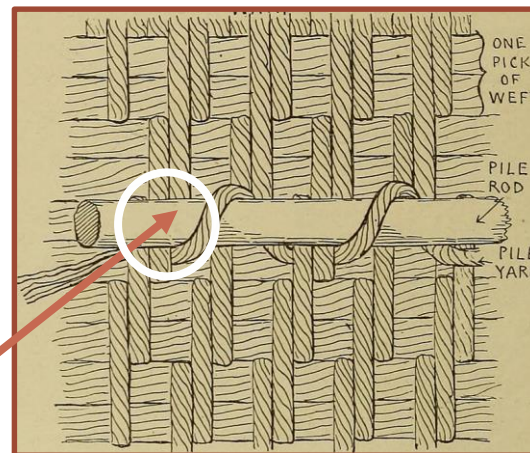
Surse: <https://www.kilim.com/kilim-wiki/weaving-techniques/> (accesat 22 iulie 2021).

*Cunoscut în România și sub termenul „ales scorțește”

TIPURI DE ȚESUT

5. Țesutul cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenul de PILED WEAVE

- unul dintre cele mai răspândite tipuri de țesut este cel al covoarelor îngrămădite sau înnodate;
- se realizează prin încorporarea grămezii/ a nodurilor/ a buclelor printre firele de urzeală și băteală pentru a se crea o textură moale;
- în țesutul tradițional manual, grămada se formează utilizând o tijă de lemn sau o metalică care poate fi introdusă în rost iar după scoatere capetele grămezii vor forma buclele care vor rămâne în țesătură;
- tehnică foarte răspândită în Occident;

Structură grafică. După Roth, 1918.

Reprezentare grafică nod asimetric turcesc. După Middleton, 1996.

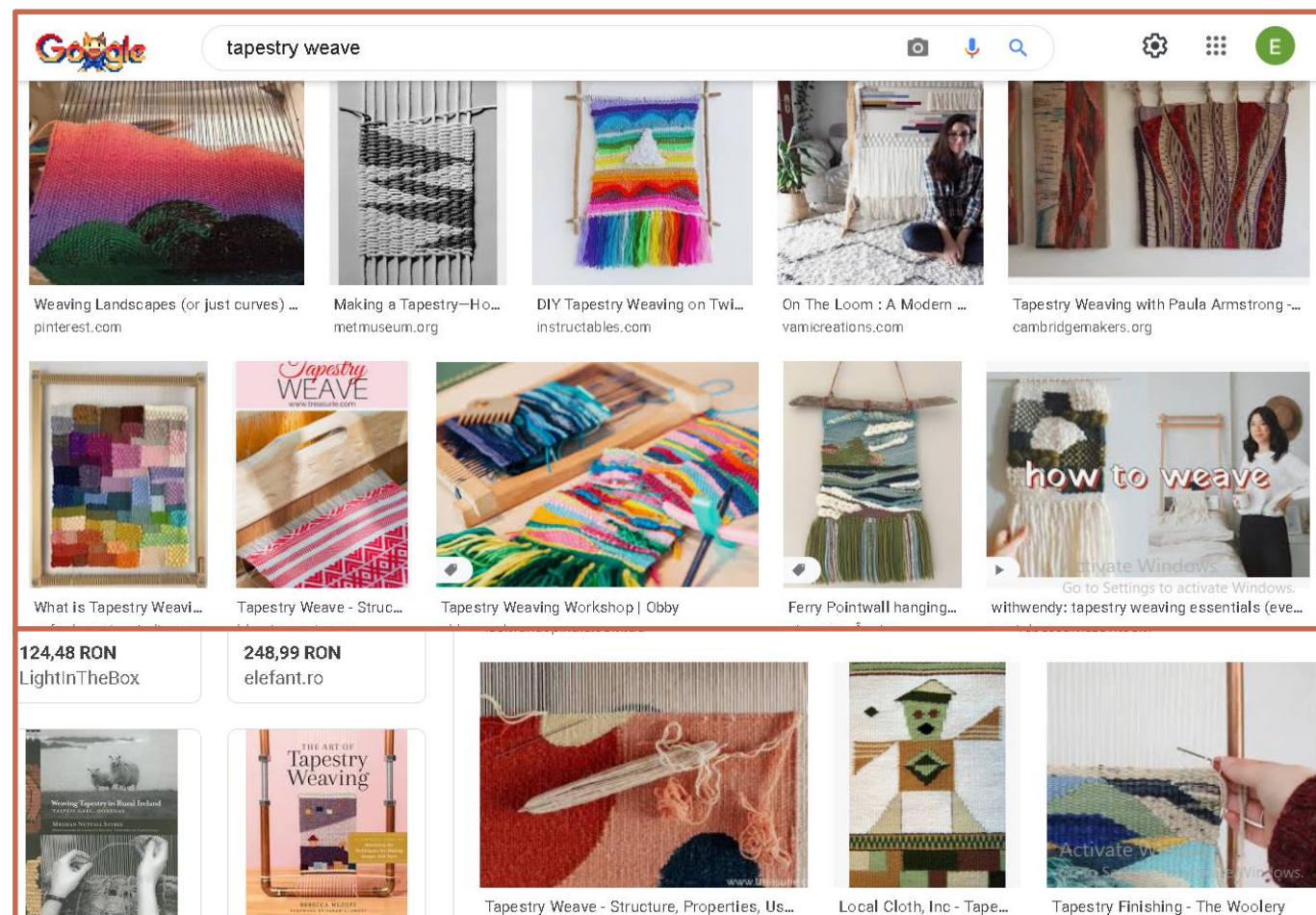
Structură țesătura cu bucle.
Detaliu vestă din anul 1845.*

Structură țesătura cu bucle.
După Middleton, 1996.

6. Țesutul cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenul de TAPESTRY WEAVING*

- țesutul de tapiserie este una dintre cele mai vechi forme de țesut foarte populară astăzi atât în rândul țesătorilor începători, cât și al celor cu experiență;
- tehnica subliniază partea artistică a țesutului peste aspectul funcțional;
- tehnică foarte răspândită în Occident;

Tapiseria astăzi.

*Vezi modul 7/ tapestry.

Surse: <https://www.google.com/search?q=tapestry+weave> (accesat 22 iulie 2021).

7. Țesutul cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenul de RUG WEAVING

- țesutul covoarelor a fost perfecționat în diferite zone ale lumii încă din timpuri presitorice, astfel că există multe stiluri și moduri diferite de a țese un covor (kilim, înnodat, soumakh, verneh etc.);
- deoarece covoarele sunt destul de mari, ele sunt realizate în mod normal pe un război orizontal, suficient de larg, dar și vertical;
- pe piețele europene de ieri și se astăzi întâlnim covoare cu denumiri specifice locului de manufacturare, care garantează calitatea și durabilitatea produsului;

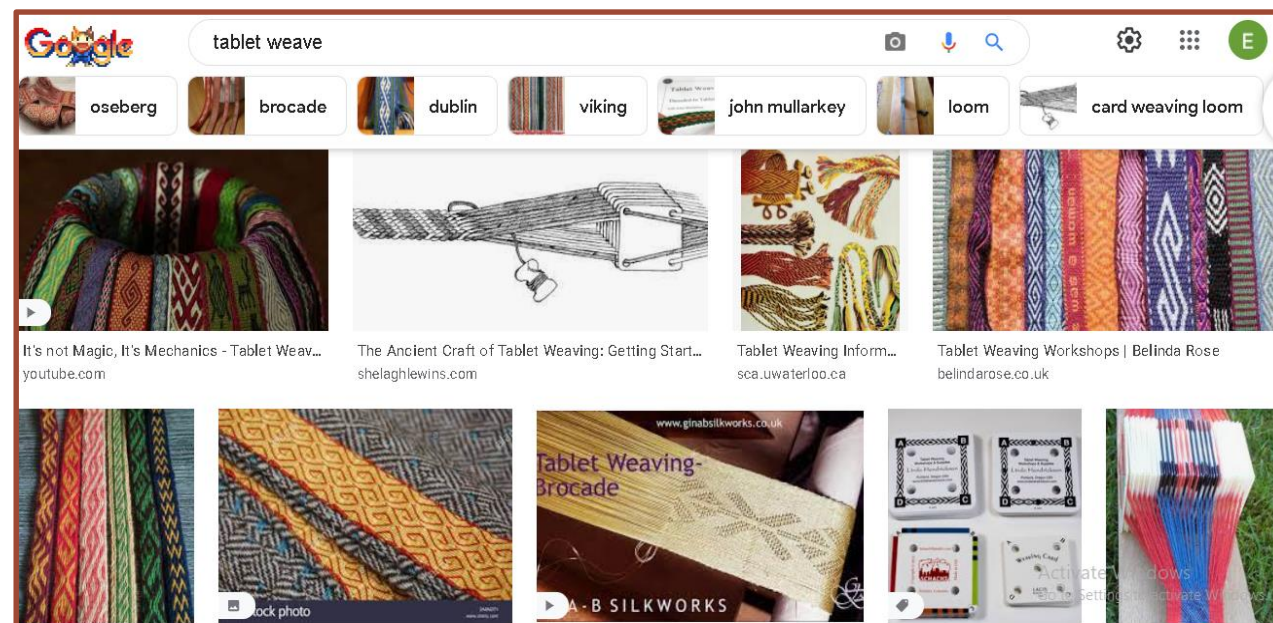
Tipuri de covoare din America de Nord, Caucaz, Turkestan, Persia. După Middleton, 1996

Tipuri de covoare din Turcia, India, China/ Tibet, Europa. După Middleton, 1996

8. Țesutul cunoscut în literatura universală de specialitate sub termenul de TABLET WEAVING

- țesutul cu tablete, cunoscut și sub denumirea de țesut cu cărți, este o tehnică de țesut foarte veche populară astăzi printre țesătorii amatori;
- tabletele în sine erau fabricate dintr-o varietate de materiale diferite, cum ar fi scoarță, lemn, metal, piele etc. astăzi folosindu-se în mod normal tablete din carton (chiar cărți de joc);
- numărul de găuri pe care le are fiecare tabletă determină complexitatea modelelor care pot fi țesute, cu cât sunt utilizate mai multe găuri cu atât se pot țese mai multe modele diferite;
- foarte important la această tehnică este atenția acordată introducerii firelor în găuri de care depinde reușita modelului;
- tehnica este des folosită pentru a crea articole precum curele, ornamente de îmbrăcăminte, etc.

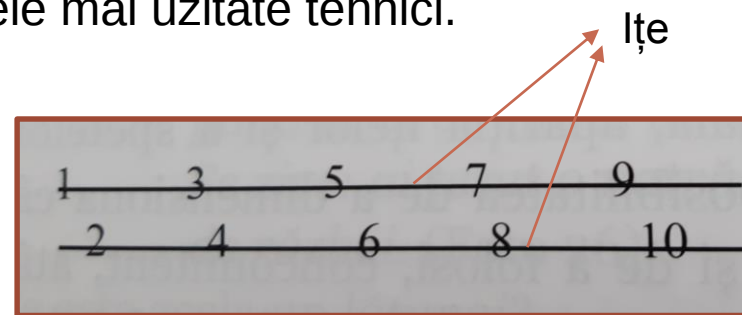

Surse: <https://www.google.com/search?q=tapestry+weave> (accesat 22 iulie 2021).

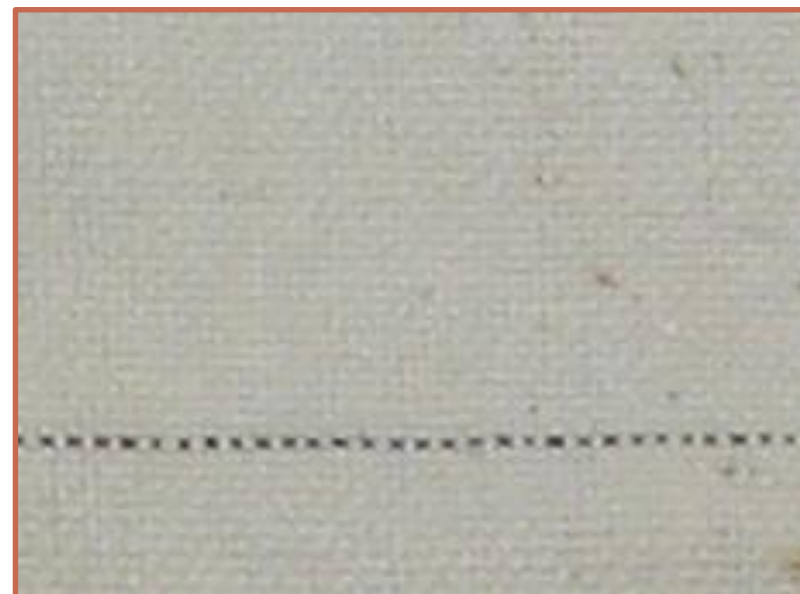
În literatura de specialitate și cercetările de teren termenele utilizate pentru a descrie o țesătură sunt legate mai întâi de tehnica de năvădit și de numărul de ițe utilizate și mai apoi de tehnica de ales folosită pentru obținerea decorului. Redăm mai jos câteva dintre cele mai uzitate tehnici.

1. Țesut în 2 ițe

- cel mai simplu mod de năvădire și implicit de țesere;
- este utilizat un război orizontal de țesut cu două pedale și două ițe suspendate;
- în funcție de calitatea firelor utilizate pentru urzit și bătătură tehnica cunoaște două variante, una în care urzeala și băteala sunt ambele vizibile și a doua cu urzeala ascunsă;
- utilizat pentru confecționarea unor piese de uz dar și decorative care necesită finețe: ștergare, fețe de masă, cearceafuri, pânze pentru cămăși etc.;

Desen grafic tip de năvădire în 2 ițe.
După Găvan, 2016.

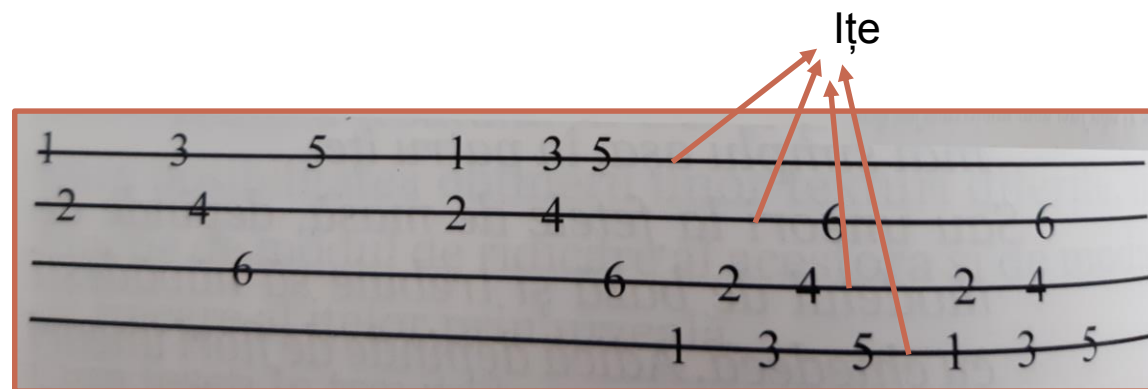

Detaliu pânză țesută în 2 ițe

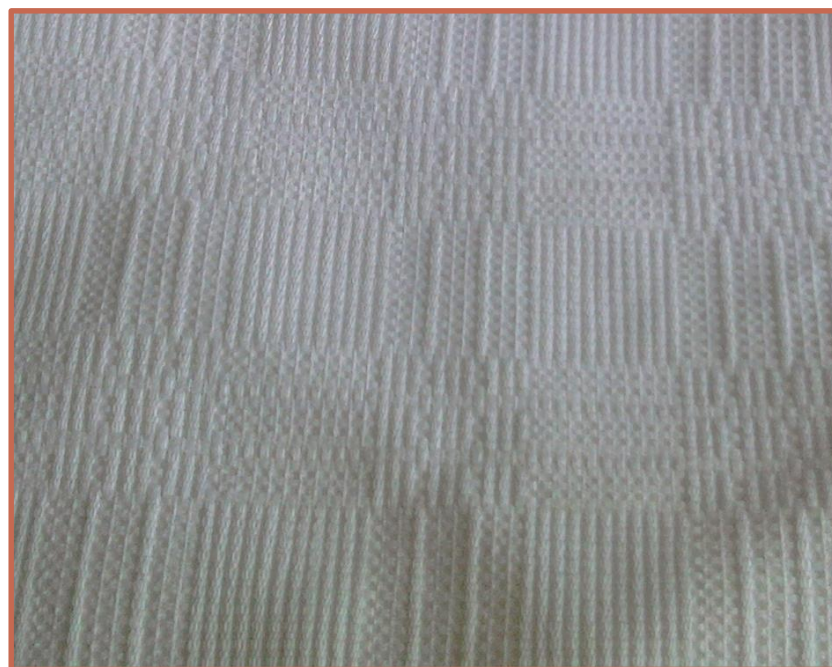
STUDIU DE CAZ - TEHNICI DE ȚESUT ÎN ROMÂNIA

2. Țesut în 4 ițe

- este utilizat un război orizontal de țesut cu patru pedale și patru ițe suspendate;
- în funcție de programarea modului de ridicare a ițelor, prin care au fost trecute firele de urzeală în ordinea cerută de model 1,2,3,4,5,6,7,8/ 1,2,3,4,1,2,3,4, etc. rezultă o mulțime de texturi diferite;
- caracteristic acestei tehnici este atenția acordată în timpul năvădirii;
- utilizat pentru confecționarea unor piese de uz dar și decorative: desagi, traiste, covoare de perete/ de pat/ de masă, țoluri, pânză pentru pantaloni bărbățești, pentru haine de iarnă etc.;

Desen grafic năvăditură în 4 ițe, model în flori, cu două fețe.
După Găvan, 2016

Detaliu, față de masă
năvădită în 4 ițe,
model în flori, cu
două fețe.

STUDIU DE CAZ - TEHNICI DE ȚESUT ÎN ROMÂNIA

Tehnicile de țesut prezentate permit dezvoltarea, pe întreaga suprafață a țesăturii, a unui decor simplu format din linii orizontale „vărgi” și carouri. Pentru obținerea unor țesături mai complexe din punct de vedere decorativ și cromatic sunt folosite în completarea lor alte tehnici de țesut și ornamentare: țesut cu „mițe”; țesutul sau alesul cu noduri; ales cu ițișoare; ales cu acul; ales peste fire; ales printre fire; ales cu speteaza; ales chilim; ales karamani; ales buclat etc.;

Detaliu ștergar, model floral ales printre fire

Detaliu ștergar, model floral ales peste fire

Detaliu ștergar, model geometric ales cu acul

Detaliu ștergar, model geometric ales sau ridicat cu speteaza

STUDIU DE CAZ - TEHNICI DE ŢESUT ÎN ROMÂNIA

Detaliu ștergar, model floral ales cu ițișoare

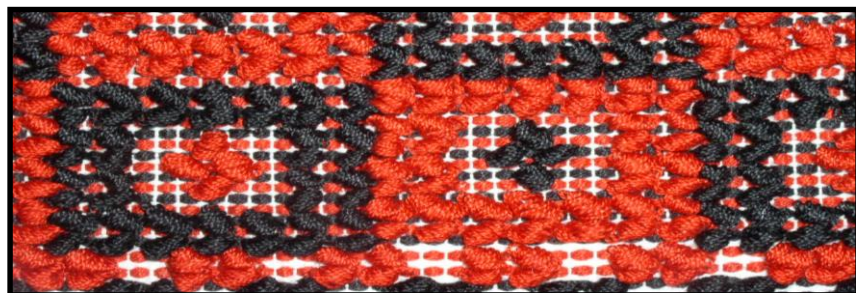
Detaliu covor de pat „cergă” ales cu mițe

Detaliu ștergar, model geometric ales cu acul

Detaliu covor, model geometric ales în chilim

Detaliu covor, model geometric ales cu bucle

Detaliu ștergar, model geometric ajurat

**EXERCİŢIU: realizează un STUDIU DE CAZ
bazat pe specificul ţesutului din propria ta ţară**

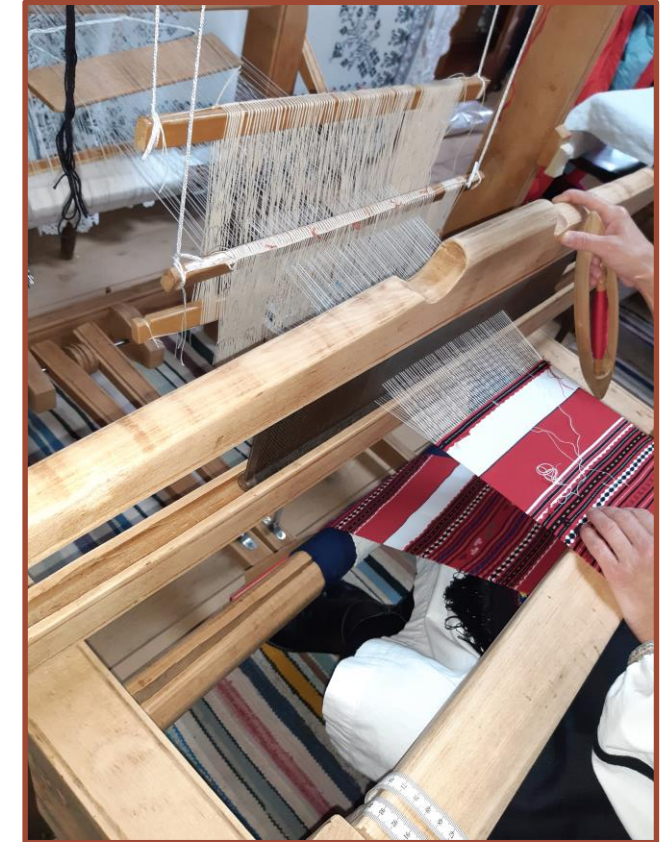
Țesutul manual se bazează de fapt pe trei operații principale:

1. Ridicarea firelor de urzeală la nevoie;

2. Introducerea firelor de băteală peste și printre firele de urzeală;

3. Baterea firelor de băteală intercalate cu cele de urzeală pentru a da fermitate pânzei

Varietatea țesăturilor

**este determinată de schimbarea texturii,
utilizarea firelor cu cromatică diferită,
altenanța acestora, introducerea de fire
suplimentare de bătătură sau urzeală.**

ASTĂZITEXTILELE pot fi văzute ca:

- Produse ale tehnologiei și ale evoluției acesteia;
- Componente ale culturii materiale;
- Simboluri culturale;
- Lucrări de artă;
- Piese de schimb;
- Rezultate ale unei activități specifice omului.

- Fabienne Médard, *Switzerland: Neolithic Period*, în *Textiles and Textile Production in Europe from prehistory to AD 400*, edited by Margarita Gleba and Ulla Mannering, Ancient Textiles Series vol. 11, Oxbow Books 2012, pp. 367-377;
- Pierre Bonte, Michel Izard, *Dicționar de etnologie și antropologie*, Editura Polirom, Iași, 1999;
- Marta Bazzanella, Lorenzo Dal Rì, Alfio Maspero, Irene Tomedi, *Iron Age Textile artefacts from Riesenferner/Vedretta di Ries (Bolzano/Bozen – Italy)*, în „Hallstatt Textiles” Technical Analysis, Scientific Investigation and Experiment on Iron Age Textiles, edited by Peter Bichler, Karina Grömer, Regina Hofmann-de Keijzer, Anton Kern and Hans Reschreiter, BAR International Series 2005, pp. 151 – 160;
- Gleba Margarita, *Italian textiles from prehistory to Late Antique times*, in: *A stitch in time: Essays in Honor of Lise Bender Jørgensen*, Gotheburg University, 2014, pp. 145-169;
- Jennifer Harris, *5000 of Textiles*, Publisher British Museum Press in association with the Whitworth Art Gallery and the Victoria and Albert Museum, London, 1993;
- Canepa P. Matthew, *Textiles and elite tastes between the Mediterranean, Iran and Asia at the end of Antiquity*, in: *Global Textile Encounters*, edited by Marie-Louise Nosch, Zhao Feng and Lotika Varadarajan, Ancient Textiles Series vol. 20, Oxford, 2015, pp. 1-14;
- Thépaut-Cabasset Corinne, *Fashion Encounters: The “Siamoise”, or the impact of the Great Embassy on textile design in Paris in 1687*, in: *Global Textile Encounters*, edited by Marie-Louise Nosch, Zhao Feng and Lotika Varadarajan, Ancient Textiles Series vol. 20, Oxford, 2015, pp. 165 – 170;
- Riello Giorgio, *The World of Textiles in Three Spheres: European woollens, Indian cottons and Chinese silks, 1300–1700*, in: *Global Textile Encounters*, edited by Marie-Louise Nosch, Zhao Feng and Lotika Varadarajan, Ancient Textiles Series vol. 20, Oxford, 2015, pp. 94-105;

Andersson Strand Eva, *Northerners: Global travelers in the Viking Age*, in: *Global Textile Encounters*, edited by Marie-Louise Nosch, Zhao Feng and Lotika Varadarajan, Ancient Textiles Series vol. 20, Oxford, 2015, pp. 75-80;

MARTENS 2015 - VIBE MARIA MARTENS, *The Colourful Qualities of Desire: Fashion, colours and industrial espionage*, in: *Global Textile Encounters*, edited by Marie-Louise Nosch, Zhao Feng and Lotika Varadarajan, Ancient Textiles Series vol. 20, Oxford, 2015, pp. 159;

Grömer 2013: Karina Grömer, Helga Rösel-Mautendorfer, Hans Reschreiter, *Function of textiles in the salt mines*, in: *Textiles from Hallstatt. Weaving Culture in Bronz Age and Iron Age Salt Mines*, Arhaeolingua, vol. 29, Budapesta, 2013, pp. 99-119;

M A Hann and B G Thomas, *Patterns of Culture - Decorative Weaving Techniques*, Ars Textrinaa no. 36, The University of Leeds, Leeds, 2005, ISBN: 0-9549640-1-2;

Andrew Middleton, *Rugs and carpets. Techniques, traditions and designs*, published Reed Books Michelin House, London, 1996;

Anne Dixon, *Handweavers`s pattern book. The essential illustrated guide to over 600 fabric weaves*, Herbert press, London, 2007;

Mary Schoeser, *WORLD TEXTILES. A concise history*, published Thames&Hudson Ltd., London, 2003;

Anne Dixon, *Handweavers`s pattern book. The essential illustrated guide to over 600 fabric weaves*, Herbert press, London, 2007;

Elena Găvan, *Silvia Tecoanță. Un Tezaur uman viu, o lecție de țesut*, editura „ASTRA Museum”, Sibiu, 2016;

Mirela Lebu, *Organizarea interiorului tradițional. Realitate etnografică sau provocare pentru vizitatorul modern – dileme la început de secol XXI*, în: *Revista Muzeelor*, anul XL, nr. 3, București, 2005, pp. 22-25;

Ioana Pascu, *De la fibră la covor*, editura Fundației Culturale Române, București, 1998;

Mariana Cacoveanu, *Țesături tradiționale din Transilvania*, editura CLUSIUM, Cluj-Napoca, 2004;

Marina Marinescu, *Arta populară românească. Țesături decorative*, editura Dacia, Cluj-Napoca, 1975;

Nicolae Dunăre, *Textilele populare românești din munții Bihorului*, Editura de stat pentru literatură și artă, Sibiu, 1959;

Florica Zaharia, *Textile tradiționale din Transilvania. Tehnologie și estetică*, Editura Accent Print, Suceava, 2008.

<https://archive.org/details/studiesinprimiti00roth/page/73/mode/1up?view=theater>

https://www.academia.edu/38114343/Students_Handbook_Practical_Manual_Class_XII_Fabric_Study_Study_Study_CENTRAL_BOARD_OF_SECONDARY_EDUCATION

https://ctr.hum.ku.dk/conferences/2014/e-book_traditional_textile_crafts.pdf

https://www.academia.edu/18504259/Global_Textile_Encounters

<https://weavers.org.uk/about/history/1300-2/>

http://www.textile-dates.uni-bonn.de/textile_list_start.php?textile_id=265

<http://www.weavinglibrary.org/>

<https://www.kilim.com/kilim-wiki/weaving-techniques>

<https://www.thebeginningartist.com/weaving-patterns-and-techniques/>